

ANKETA POSLODAVACA 2017.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE

ANKETA POSLODAVACA 2017.

ISSN
1847-683X

ZAGREB, listopad 2017.

IMPRESUM

Nakladnik:

Hrvatski zavod za zapošljavanje, Zagreb, Radnička cesta 1

Telefon: 00385 1 61 26 000

Telefaks: 00385 1 61 26 038

E-mail – uredništvo: jelena.ostojic@hzz.hr

Web stranice: <http://www.hzz.hr>

Za nakladnika:

Ante Lončar

Ravnatelj Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje

Urednica:

Jelena Ostojić

Grafičko oblikovanje i tisak:

Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb

SADRŽAJ

UVOD	5
Cilj i predmet istraživanja	5
Metodologija istraživanja i uzorak	6
ZAPOŠLJAVANJE I DRUGI OBLICI RADA	11
Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada	11
Tranzicija iz ugovora na određeno na ugovor na neodređeno	13
POTEŠKOĆE PRI ZAPOŠLJAVANJU RADNIKA	14
Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika	14
Poteškoće prema tipu zapošljavanja radnika	15
Razlozi koji su stvarali poteškoće pri zapošljavanju radnika	16
Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika	20
Zapošljavanje radnika iz inozemstva	24
Prekid radnog odnosa radi odlaska na rad u inozemstvo	26
PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE U 2017. GODINI	28
Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	28
Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti	29
Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja	31
Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora	32
Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama	33
Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja	35
Iskazana potražnja za zanimanjima	37
SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE	39
Korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja od strane poslodavaca	39
Opseg korištenja usluga Zavoda	43
SAŽETAK	47
PRILOG I - TABLICE	50
PRILOG II – UPITNIK ZA POSLODAVCE	61

Uvod

Cilj i predmet istraživanja

Anketa poslodavaca istraživanje je tržišta rada čiji je cilj izravno od poslodavaca prikupiti informacije o zapošljavanju, poteškoćama pri zapošljavanju radnika te planiranom zapošljavanju i potrebama za novim radnicima. Istraživanjem se želi istražiti i učestalost zapošljavanja na temelju drugih oblika rada, ali i prepoznati trendove u potrebama tržišta rada za različitim profilima radnika.

Rezultati ankete služe kao osnova za oblikovanje, usmjeravanje i unaprjeđivanje usluga posredovanja na tržištu rada i mjera aktivne politike zapošljavanja – savjetovanje, usmjeravanje te stručno osposobljavanje nezaposlenih osoba prema potrebama tržišta rada. S druge strane, rezultati ankete omogućuju praćenje trendova na tržištu rada te kratkoročno predviđanje potreba u pogledu zanimanja na lokalnoj odnosno regionalnoj razini.

Osim navedenih funkcija, anketa predstavlja i oblik uspostavljanja, odnosno održavanje kontakta regionalnih i područnih ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ-a) s poslodavcima te propituje njihova iskustava i preferencije vezane za suradnju s HZZ-om i korištenjem usluga koje Zavod pruža u sklopu svojih redovitih praksi.

Anketa poslodavaca 2017. u odnosu na ranije provedene ankete značajno je skraćena. Poslodavcima je pojednostavljeno i olakšano davanje odgovora na pitanja. Razlozi za skraćivanje i pojednostavljivanje upita u anketi uslijedili su nakon uvida u povratne informacije prikupljene u ranijim istraživanjima koje se tiču kompleksnosti i velikog obima vremena potrebnog za popunjavanje. Izmjene su napravljene s ciljem bolje suradnje s poslodavcima i kvalitetnijeg unosa odgovora koji se od njih traže te posljedično veće kvalitete prikupljenih podataka.

Hrvatski zavod za zapošljavanje ima velik opseg informacija o poslodavcima koji se anketiranjem nadopunjavaju i eventualno korigiraju ili odražavaju dinamiku stanja u trenutku anketiranja u odnosu na onaj u kojem je uzorak prikupljen. Dakle, pored postojećih informacija o poslodavcima kojima HZZ raspolaže, Anketom poslodavaca 2017., putem upita organiziranih u pet potpoglavlja ankete, prikupljeni su sljedeći podaci:

0. Kontakt podaci o osobi koja ispunjava upitnik

I. OSNOVNI PODACI O POSLODAVCU

- naziv organizacije
- oblik vlasništva

II. ZAPOSLENOST; BROJ ZAPOSLENIH NA TEMELJU DRUGIH OBLIKA RADA

- ukupan broj zaposlenih temeljem ugovora o radu na dan 31. 12. 2016. godine
- broj angažiranih radnika na temelju drugih oblika rada (ugovor o djelu, autorski ugovor, studentski ili učenički ugovor, agencijskog rada)

III. POTEŠKOĆE PRI ZAPOSŁJAVANJU RADNIKA:

- način traženja radnika za zapošljavanje u 2016. godini

- eventualne poteškoće u pronalaženju radnika: zanimanja nedostajućih radnika, najčešći razlozi poteškoća u nalaženju radnika u tom zanimanju, te mogućnost rješavanja problema zapošljavanjem radnika iz inozemstva

IV. PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE:

- planirani broj zapošljavanja radnika na temelju ugovora o radu u 2017. godini prema tipu zapošljavanja (neodređeno i određeno vrijeme, sezonski poslovi) te razini obrazovanja
- najčešća zanimanja za koja poslodavci procjenjuju da će imati najveću potrebu u zapošljavanju

V. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA I SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE:

- interes za korištenjem mjera aktivne politike zapošljavanja HZZ-a; najtraženija zanimanja za angažman osoba putem mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
- namjera korištenja usluga HZZ-a tijekom 2017. godine
- načini informiranja poslodavaca o uslugama HZZ-a

Metodologija istraživanja i uzorak

Anketa poslodavaca instrument je za prikupljanje procjena o tržištu rada temeljenih na iskazima poslodavaca. Osnovni skup za stvaranje okvira za uzorkovanje gospodarski su aktivni poslodavci prema internoj bazi poslodavaca Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koja se temelji na podacima dobivenima od Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnoga zavoda za statistiku, a koja je obuhvaćala 161.421 poslodavaca s ukupno 1.455.651 zaposlene osobe. Time je osiguran iscrpan okvir za uzorkovanje koji je sadržavao podatke o djelatnosti, broju zaposlenih i kontaktne podatke.

Pri strukturiranju anketnoga uzorka primijenjen je stratificirani neproporcionalni slučajni uzorak. Osnovni stratumi na koje su gospodarski subjekti (poduzeća, ustanove, obrti) grupirani u strukturiranju ovoga uzorka jesu 21 županija kao temeljne administrativno-teritorijalne regionalne jedinice, područja djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te podjela na mikro (1 do 9 zaposlenih osoba), male (10 do 49 zaposlenih osoba), srednje (50 do 249 zaposlenih osoba) i velike (250 i više zaposlenih osoba) poslodavce. U okvir poslodavaca za uzorkovanje nisu obuhvaćene djelatnosti T i U (djelatnosti kućanstava i međunarodne organizacije) jer obuhvaćaju manje od 0,1% zaposlenih. Također, nisu obuhvaćeni ni poslodavci koji su u trenutku uzimanja podataka za uzorkovanje imali jednu zaposlenu osobu (samozaposleni). U oba slučaja razlog je njihov vrlo mali doprinos istraživanim temama o tržištu rada. S druge strane, u uzorak su uvršteni svi srednji i veliki poslodavci, zbog malog broja ovih poslovnih subjekata, ali velikog broja zaposlenika koje obuhvaćaju svojim odgovorima i značajnim regionalnim utjecajem (iznimka je Grad Zagreb gdje je uključena polovica srednjih poslodavaca u uzorak jer je riječ o najvećoj administrativno-teritorijalnoj jedinici s dostatnim brojem srednjih poslodavaca). Konačni osnovni skup poslodavaca za odabir anketnog uzorka obuhvaćao je 92.690 poslodavaca sa 1.374.801 zaposlenih. Za svaki dobiveni stratum definiran pripadnošću županiji, području djelatnosti i kategoriji veličine poslodavca računat je maksimalni broj gospodarskih subjekata potrebnih za veličinu uzorka stratuma sukladno razini pouzdanosti od 95%, stupnju varijabilnosti

$P=0,5$ i razini preciznosti $\pm 20\%$ ¹. Zbog velikog broja stratuma i velikih razlika u veličini njihovih populacija na ovaj način je postavljeno ograničenje na veličinu uzorka kod velikih stratuma i, posljedično, povećana zastupljenost malih stratuma u ukupnom dizajnu uzorka. Konačan uzorak za anketiranje u 2017. godini bio je obima 13.475 poslovnih subjekata i obrta.

Da bi se dobila reprezentativna slika na ovaj način umanjenog doprinosa posebice mikro i malih poslodavaca, pri izračunu procjene parametara populacije korištena su utežanja s obzirom na identificiranu populaciju zaposlenih u istovjetnoj županiji, području djelatnosti i kategoriji veličine poslodavca.

Anketa je provedena na cjelokupnome teritoriju Republike Hrvatske putem upitnika kojeg su poslodavci mogli HZZ-u vratiti poštom ili ispuniti online pomoću dobivenog pristupnog koda (što je ove godine napravilo gotovo 74% sudionika istraživanja). Djelatnici HZZ-a, ponajprije savjetnici za zapošljavanje, izravnim su kontaktom poslodavce poticali na popunjavanje upitnika, a u određenom broju slučajeva i osobno preuzimali odgovore (poštom, temeljem telefonskog razgovora ili posjete poslodavcu). Provedba ankete trajala je šest tjedana, kroz mjesece veljaču i ožujak u 2017. godini.

Tijekom šestotjednoga razdoblja provedbe, anketu je valjano ispunilo ukupno 8826 poslodavaca, tj. 65,5% od uzorkovanoga broja, što predstavlja zadovoljavajući odaziv. Kod anketiranih je poslodavaca bilo zaposleno 514.192 radnika, što čini 37,5% u odnosu na ukupni broj zaposlenih u Republici Hrvatskoj krajem 2016. godine².

Postoje određene razlike u postignutome obuhvatu poslodavaca po pojedinim županijama (broj anketiranih u odnosu na projektirani uzorak). Najveći je obuhvat poslodavaca ostvaren u županijama: Sisačko-moslavačkoj (90,0%), Međimurskoj (85,0%), Bjelovarsko - bilogorskoj (83,5%), Ličko-senjskoj (81,4%), Splitsko-dalmatinskoj (80,0%), Primorsko-goranskoj (77,1%) i Karlovačkoj (76,1%). Osim ovih, i sve druge županije ostvarile su povrat veći od 50%, s izuzetkom Istarske županije čiji je povrat iznosio 37,4%.

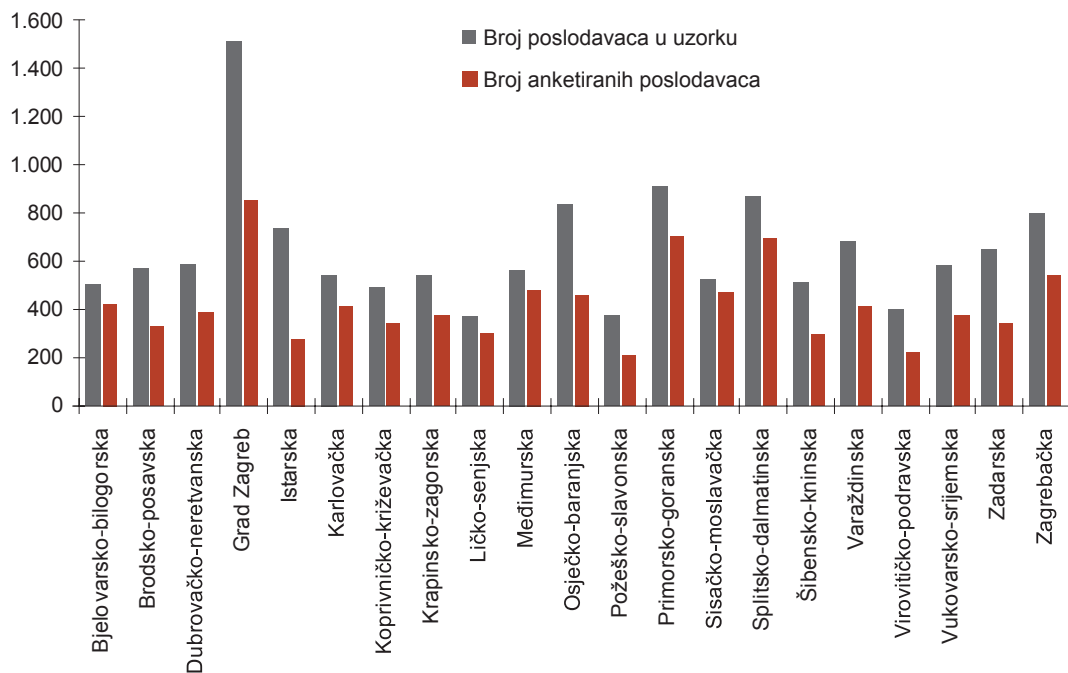
1

$$n = \left[\frac{1}{N} + \frac{N-1}{N} \frac{1}{PQ} \left(\frac{k}{z_{1-\alpha/2}} \right)^2 \right]^{-1}$$

N =veličina populacije, P =atribut populacije, $Q=1-P$, k =razina preciznosti, $Z_{1-\alpha/2}$ =vrijednost normalne standardne koordinate za željenu razinu pouzdanosti, $1-\alpha$.

² Iako nisu navedeni u povratu anketa, podacima su pridruženi odgovori 16 poslodavaca s ukupno 53.062 zaposlena. Na pitanja u anketi spomenuti poslodavci nedvojbeno su davali odgovore za ukupno poslovanje unutar Republike Hrvatske. U sklopu čišćenja rezultata ovakvi odgovori u pravilu se ne uzimaju u razmatranje jer se od poslodavaca traže odgovori za organizacijske jedinice unutar djelovanja pojedinog područnog ureda Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Kako je riječ o velikim poslodavcima koji zapošljavaju značajan broj ljudi, ovdje smo napravili iznimku te pod kategorijom „nacionalna razina“ svrstali ovaj poduzorak ispitanika i njihove odgovore obrađivali unutar analiza koje ne zahtijevaju županijsku kategorizaciju. Stoga broj zaposlenih u konačnom zbroju između županijskih prikaza i ostalih prikaza u ovom izvještaju varira za 16 poslodavaca ili 53.062 zaposlena. S obzirom da je riječ o velikim poslodavcima, utežan broj zaposlenih je nepromijenjen.

Slika 1. Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama

U nastavku, u tablicama 2., 3., i 4., prikazana je struktura anketiranih poslodavaca i stanje u trenutku stvaranja okvira za uzorkovanje (25. rujna 2016. godine). U tablici 1. prikaz anketiranih poslodavaca napravljen je s obzirom na veličinu, zatim tip poslodavca (obrt ili pravna osoba) te oblik vlasništva (organiziran u grube kategorije privatnih ili pretežno privatnih poslodavaca; zajedničku kategoriju državnih poslodavaca i javnih ustanova; te kategoriju „ostalo“ koja podrazumijeva poslodavce koji se ne mogu svrstati niti u jednu od prethodne dvije kategorije, npr. religijske ustanove, nevladine organizacije i sl.). Prema naznačenim kategorijama prikazan je broj obuhvaćenih poslodavaca te pripadajućih zaposlenih osoba.

Tablica 1. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva

	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih
UKUPNO	8826	514192
Veličina poslodavca:		
Mikro - 0-9 zaposlenih	3.948	17.221
Mali - 10-49 zaposlenih	2.684	62.531
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	1.818	178.858
Veliki - 250 i više zaposlenih	376	255.582

Tip poslodavaca:		
Obrt	1.504	5.352
Pravna osoba (trgovačko društvo ili ustanova)	7.322	508.840
Sektor vlasništva:		
Privatno ili pretežno privatno	5.947	284.005
Državno ili javno	2.500	224.320
Ostalo	379	5867

Kao nezavisna kategorija organizacije uzorka te analize rezultata uzet je, kako je naglašeno ranije, administrativno-regionalni ustroj Republike Hrvatske, dakle županije. U tablici 2. napravljen je prikaz broja obuhvaćenih poslodavaca i pripadajućih zaposlenih osoba prema županijskom rasporedu.

Tablica 2. Broj poslodavaca obuhvaćenih anketom i broj zaposlenih kod obuhvaćenih poslodavaca; broj ukupno zaposlenih radnika u okviru za uzorkovanje te udio obuhvaćenih u ukupnom broju radnika

Županija	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Broj ukupno zaposlenih (administrativni izvor – okvir za uzorkovanje)	Udio obuhvaćenih uzorkom u ukupno zaposlenim
Bjelovarsko-bilogorska	419	12.837	25.321	50,7
Brodsko-posavska	324	14.594	30.838	47,3
Dubrovačko-neretvanska	383	9.059	36.906	24,5
Grad Zagreb	851	142.683	531.639	26,8
Istarska	274	17.857	77.632	23,0
Karlovačka	410	17.942	30.804	58,2
Koprivničko-križevačka	336	15.034	27.267	55,1
Krapinsko-zagorska	369	17.001	33.242	51,1
Ličko-senjska	297	4.558	12.122	37,6
Međimurska	477	22.685	37.055	61,2
Osječko-baranjska	456	27.509	73.252	37,6
Požeško-slavonska	205	7.482	16.619	45,0
Primorsko-goranska	699	45.832	103.698	44,2
Sisačko-moslavačka	468	18.525	33.795	54,8
Splitsko-dalmatinska	692	39.914	130.742	30,5
Šibensko-kninska	292	10.104	25.273	40,0
Varaždinska	409	26.990	58.965	45,8
Virovitičko-podravska	218	6.101	16.453	37,1
Vukovarsko-srijemska	372	16.722	36.662	45,6
Zadarska	337	14.514	43.416	33,4
Zagrebačka	538	26.249	73.946	35,5
UKUPNO	8.826	514.192	1.455.647	35,3

Područje djelatnosti treća je skupina kriterija prema kojoj se organizirao uzorak. U tablici 4. prikazan je broj obuhvaćenih poslodavaca anketom i pripadajući broj zaposlenih prema djelatnostima kojima pripadaju.

Tablica 3. Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti

Djelatnost	Broj obuhvaćenih poslodavaca	Broj obuhvaćenih zaposlenih	Broj ukupno zaposlenih (administrativni izvor – okvir za uzorkovanje)	Udio obuhvaćenih u ukupno zaposlenim
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	408	11.505	51.233	22,5
Rudarstvo i vađenje	51	2.864	4.398	65,1
Prerađivačka industrija	1.075	119.918	256.287	46,8
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	90	5.990	14.459	41,4
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	312	15.609	24.400	64,0
Građevinarstvo	685	26.396	99.473	26,5
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	759	56.416	223.507	25,2
Prijevoz i skladištenje	466	31.362	77.828	40,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	538	18.977	92.529	20,5
Informacije i komunikacije	323	7.796	38.326	20,3
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	153	16.701	41.121	40,6
Poslovanje nekretninama	153	2.571	8.164	31,5
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	546	13.479	70.875	19,0
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	300	15.058	48.469	31,1
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	539	36.715	121.418	30,2
Obrazovanje	1.016	57.841	112.156	51,6
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	655	61.563	98.995	62,2
Umjetnost, zabava i rekreacija	326	8.759	24.834	35,3
Ostale uslužne djelatnosti	431	4.672	34.567	13,5
UKUPNO	8.826	514.192	1.443.039	35,6

S obzirom da anketa u 2016. godini nije provedena te nisu prikupljeni podaci za to razdoblje, rezultate dobivene ovogodišnjim istraživanjem, uspoređivat ćemo s dijelom usporedivih podataka iz zadnje provedene ankete, dakle iz Ankete poslodavaca 2015.

Zapošljavanje i drugi oblici rada

Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada

Informacije o zapošljavanju na temelju drugih oblika rada nije moguće pronaći iz drugih izvora koji objavljuju statistike o zapošljavanju. Stoga se putem Ankete poslodavaca nastoji prikupiti informacija o broju osoba koje su angažirane putem nekog od atipičnih oblika rada poput ugovora o djelu, angažmana putem autorskog ili studentskog ugovora te kroz privremeno agencijsko zapošljavanje. Riječ je zakonski definiranom radu koji se odnosi na povremene ili pojedinačne angažmane i uglavnom se značajno razlikuje po opsegu i trajanju od ugovora o radu, što ovakve angažmane čini teže usporedivim s konvencionalnim radnim odnosom. Međutim, ne bi ispravno bilo zanemariti ove oblike rada, pogotovo uzmemo li u obzir da se više od trećine poslodavaca (37,5%) izjasnilo da je koristilo minimalno jedan oblik atipičnog zapošljavanja tijekom 2016. godine, a na ove načine poslodavci su ukupno angažirali 176.672 osobe što čini 12,8% od ukupnog broja zaposlenih osoba u 2016. godini (na dan 31. 12. 2016.).

U usporedbi s 2014. godinom, udio poslodavca koji su koristili bar jedan od načina atipičnog zapošljavanja se u tri od četiri kategorije smanjio. Najveća promjena dogodila se u korištenju ugovora o djelu i iznosi -8,5p.b, dok razlika u angažmanu osoba na autorske ugovore te studentske (i/ili učeničke) ugovore iznosi oko -4p.b. Do blagog povećanja u ovom dvogodišnjem periodu došlo je u korištenju agencijskog rada od strane poslodavaca.

Tablica 4. Udio poslodavaca koji su tijekom 2016. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %

	Ne temelju ugovor o djelu	Na temelju autorski ugovor	Na temelju studentskog ili učeničkog servisa	Na temelju agencije za privremeno zapošljavanje
UKUPNO 2014.	31,4	13,2	22,2	2,3
UKUPNO 2016.	22,9	9,6	17,9	2,5
Sektor vlasništva				
Privatno	13,8	5,2	18,9	1,9
Državno / javno	41,2	18,1	15,6	4,1
Ostalo	47,8	22,7	17,4	1,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro - do 9 zaposlenih obrt	6,8	0,4	7,2	0,5
Mikro - do 9 zaposlenih	9,9	4,1	13,9	0,4
Mali poslodavac - 10 do 49 zaposlenih	13,8	6,4	19,2	1,0
Srednji poslodavac - 50 do 249 zaposlenih	26,1	9,8	39,1	5,1
Veliki poslodavac - od 250 zaposlenih	40,7	17,3	53,7	16,9

Na **temelju ugovora o djelu** 22,9% poslodavaca angažiralo je 51.036 osoba što je 3,7% u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Ovaj tip angažmana učestaliji je u organizacijama državnog/javnog oblika vlasništva (41,2%) te u ostalim oblicima vlasništva (47,8%) nego u privatnom sektoru. Unutar privatnog sektora najviše ga koriste veliki poslodavci (40,7%).

Sukladno tome, po broju osoba angažiranih ugovorom o djelu dominirali su poslodavci u djelatnosti obrazovanja (7.351 osoba), a u odnosu na ukupan broj zaposlenih najveći udio je u financijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja (14,5%).

Zapošljavanje na temelju **autorskih ugovora** realizirala je desetina poslodavaca s ukupno 42.239 angažirane osobe što predstavlja 3,1% u odnosu na ukupan broj zaposlenih osoba. Takav oblik angažmana puno češće sklapaju poslodavci iz ostalih oblika vlasništva (22,7%) te u državnim i javnim (18,1%), nego privatnim tvrtkama (5,2%). No unutar privatnog sektora najčešće je korišten od strane velikih poslodavca (17,3%). Putem autorskog ugovora najviše osoba angažirano je u djelatnosti informacija i komunikacija (17.617) te ovako angažirane osobe čine 51,1% od svih zaposlenih u ovom području djelatnosti.

Zapošljavanje studenata ili učenika putem **studentskih odnosno učeničkih ugovora** ostvarilo je 17,9% poslodavaca s ukupno 70.481 osobom angažiranom na ovaj način u 2016. godini odnosno 5,1% angažiranih osoba u odnosu na ukupan broj zaposlenih. Ovaj oblik angažmana korišten je od oko petine poslodavaca privatnog sektora te za samo nekoliko postotnih bodova manje među poslodavcima državnog ili javnog ostalih oblika vlasništva. U privatnom sektoru najčešće veliki (53,7%) odnosno srednji (39,1%) poslodavci sklapaju studentske ugovore o radu. Ovaj oblik atipičnog rada u najvećoj mjeri prisutan je u djelatnosti trgovine na veliko i na malo (17.007), a najveći udio osoba angažiranih na studentske ugovore u odnosu na ukupno zaposlene jest u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije (21,1%).

Zapošljavanje putem **agencija za privremeno zapošljavanje** realiziralo je 2,5% poslodavaca s ukupno 12.916 angažiranih osoba u navedenom razdoblju. Gledano prema sektoru, ovaj oblik angažmana najprisutniji je u organizacijama državnog ili javnog vlasništva (4,1%), a kada je riječ o privatnim poslodavcima, najčešće se koristi od strane velikih poslodavaca (16,9%). Agencije za privremeno zapošljavanje najčešće angažiraju radnike u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (3.861) te je u ovim djelatnostima najveći udio na ovaj način angažiranih osoba u odnosu na broj ukupno zaposlenih (8,7%). (*Prilog I – 3*)

Tablica 5. Udio angažiranih osoba kroz druge oblike zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti prema područjima djelatnosti

Područje djelatnosti	Ugovor o djelu	Autorski ugovor	Studentski ili učenički ugovor	Agencije za privremeno zapošljavanje
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3,0	0,1	2,2	6,8
Rudarstvo i vađenje	0,2	0,2	0,9	3,3
Prerađivačka industrija	1,2	0,2	2,4	0,6
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0,8	0,1	1,5	2,6
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	1,8	0,2	1,4	2,9
Građevinarstvo	1,7	0,0	1,3	0,5
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2,8	0,4	7,2	0,5
Prijevoz i skladištenje	1,2	0,2	3,0	0,3
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	4,7	5,9	15,7	0,4

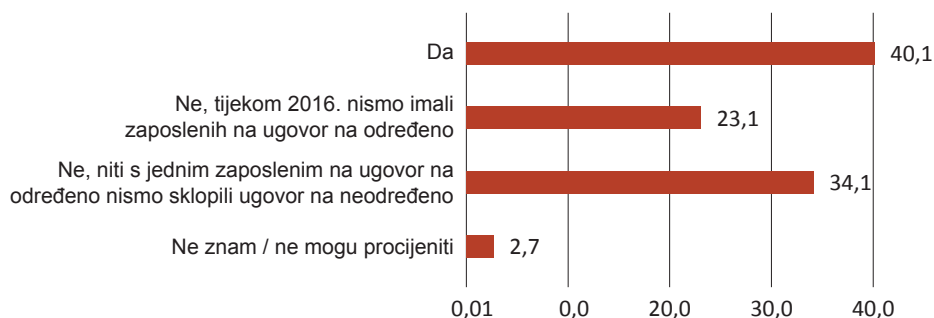
Informacije i komunikacije	3,8	51,1	12,4	0,1
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	14,5	0,3	4,8	0,3
Poslovanje nekretninama	8,7	1,0	6,8	2,1
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	5,2	4,1	13,3	0,3
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1,8	1,4	5,1	8,7
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3,0	1,4	0,9	0,1
Obrazovanje	6,4	2,6	2,8	0,0
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	4,5	1,8	1,2	0,2
Umjetnost, zabava i rekreacija	10,4	26,1	21,1	1,6
Ostale uslužne djelatnosti	13,4	12,7	10,5	1,1
UKUPNO	3,7	3,1	5,1	0,9

Tranzicija iz ugovora na određeno na ugovor na neodređeno

Ugovor na određeno vrijeme nesigurni je oblik zapošljavanja. Prema ranijim istraživanjima ankete poslodavaca, struktura novih zapošljavanja prema tipu ugovora o radu pokazuje da ih je većina sklopljena upravo na određeno vrijeme (u 2015. godini 76,6% svih novih zapošljavanja bila su zapošljavanja na određeno vrijeme). Gledano i prema drugim izvorima, Hrvatska spada među europske zemlje s najvećim udjelom radnika zaposlenih na određeno vrijeme³.

Na pitanje jesu li sa nekim zaposlenima na ugovor o radu na određeno sklopili ugovor o radu na neodređeno, većina poslodavaca odgovorila je potvrdno (40,1%), dok oko trećine poslodavaca nisu niti s jednim zaposlenim na ugovor na određeno sklopili ugovor na neodređeno. Prema odgovorima poslodavaca procjenjuje se da se ugovor na neodređeno sklopio s 62.453 osoba zaposlenih na određeno.

Slika 2. Udio poslodavaca prema odgovorima na pitanje o jesu li zaposlenima na ugovor na određeno tijekom 2016. sklopili ugovor na neodređeno

³ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Employment_statistics#Fixed_term_contracts

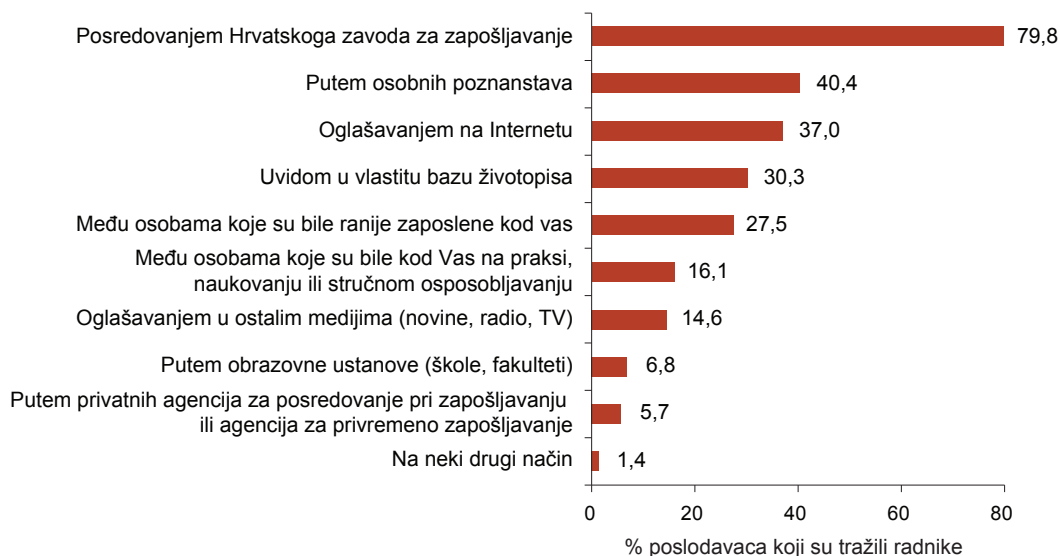
Poteškoće pri zapošljavanju radnika

Poteškoće s pronalaženjem potrebnih radnika

Na pitanje jesu li tražili radnike za zapošljavanje u 2016. godini, 72,6% poslodavaca odgovorilo je potvrdno, što je za 9 postotnih bodova (p.b.) više od onog iz 2014. kada se tako izjasnilo 63,6% poslodavaca. Radnici su se tražili od strane 77,4 % državnih ili javnih poslodavaca, a kod privatnih poslodavaca radnike su tražili gotovo svi veliki te srednji, četiri petine malih poslodavaca, ali i više od polovice mikro poslodavaca i obrtnika.

Najučestaliji način na koji su poslodavci tražili radnike za zapošljavanje je posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i to u gotovo 80% slučajeva. Druga najučestalija metoda putem koje poslodavci traže radnike jesu osobna poznanstva (40,4%) te oglašavanje na Internetu (37,0%). Dok između trećine i četvrtine poslodavaca koristi se uvidom u vlastitu bazu životopisa ili radnike traži među osobama koje su ranije bile zaposlene kod njih, ostale metode poput kontaktiranja osoba koje su bile ranije na praksi ili naukovanju (što može značiti i da dio poslodavaca nije niti imao prakse ili naukovanja), oglašavanje u ostalim medijima koji nisu Internet, putem obrazovnih ustanova i dr. koriste se značajno manje.

Slika 3. Načini traženja radnika za zapošljavanje

Poteškoće pri pronalaženju radnika u 2016. godini imala je gotovo polovica svih poslodavaca koji su tražili radnike (49,0%), što je dvostruko više (+20 p.b.) u odnosu na rezultate ranije ankete koji se odnose na traženje radnika u 2014. godini. Razloge za ovako drastično povećanje treba tražiti u smanjenju nezaposlenosti i, shodno tome, smanjenju ponude radne snage koja je na raspolaganju poslodavcima za zapošljavanje te radnoj emigraciji o čijem će dijelu, koji se odnosi na zaposlene osobe, biti riječi u jednom od narednih poglavlja.

S poteškoćama pri pronalaženju radnika najčešće su se susretali poslodavci iz privatnog sektora, gotovo 60% njih, dok je tek nešto manje od trećine radnika iz državnog ili javnog te iz ostalih oblika vlasništva potvrdno odgovorilo na ovo pitanje.

Iz odgovora je razvidno da su poteškoće puno češće kod privatnih poslodavaca nego državnih ili javnih čak i kada se promotre privatni poslodavci po veličini. U svim kategorijama više od polovice poslodavaca imalo je poteškoće pri traženju radnika, a one su se najčešće javljale kod velikih poslodavaca (68%).

U usporedbi s 2014. godinom, poteškoće kod poslodavaca privatnog sektora drastično su se povećale, za više od 27p.b., dok je povećanje u državnom ili javnom sektoru približno 5p.b. Iako sektor s malim brojem zaposlenih i samim tim, puno manjim značajem za hrvatsko tržište rada, no treba istaknuti da su se poteškoće pri traženju radnika kod poslodavaca ostalih oblika vlasništva gotovo udvostručile u odnosu na 2014. godinu.

Tablica 6. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2016. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

	Poslodavci koji su tražili radnike u prethodnoj godini		Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	
	Broj	Udio %*	Broj	Udio %**
Ukupno 2014.	5.704	63,6	1.555	29,1
Ukupno 2016.	6.396	72,6	3.070	49,0
Oblik vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	4.210	71,1	2.460	59,7
Državno ili javno	1.937	77,4	537	28,2
Ostalo	249	66,2	73	29,7
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	814	55,0	464	58,4
Mikro - do 9 zaposlenih	975	59,5	533	55,8
Mali - 10 do 49 zaposlenih	1400	80,7	827	60,5
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	795	94,5	487	62,0
Veliki - 250 i više zaposlenih	226	98,3	149	68,0

* Odnosi se na sve poslodavce koji su sudjelovali u istraživanju

** Odnosi se na poslodavce koji su odgovorili na pitanje

Županijski raspored poslodavca koji su tražili radnike za zapošljavanje pokazuje da se njihov udio kreće od približno dvije trećine pa do 87,7%, koliko ih je u Gradu Zagrebu potvrdno odgovorilo na ovaj upit. Poslodavci u Varaždinskoj županiji koji su tražili radnike imali su od svih županija i najveći udio onih koji su nailazili na poteškoće (60,2%), odmah potom u nešto manjoj mjeri u Istarskoj (56,2%), Karlovačkoj (53,2%), Međimurskoj (52,6%) te Primorsko-goranskoj županiji (52,3%). Od pet županija s najvećim udjelom poslodavaca s poteškoćama, četiri županije, izuzev Karlovačke, su županije s najnižim stopama nezaposlenosti u 2016. godini.

Tablica 7. Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2016. godine prema županijama

Županija	Poslodavci koji su tražili radnike u prethodnoj godini		Poslodavci s poteškoćama pri traženju radnika	
	Broj	Udio %*	Broj	Udio %**
Zagrebačka	401	74,5	206	51,4
Krapinsko-zagorska	269	72,9	138	51,3
Sisačko-moslavačka	301	64,3	143	47,5
Karlovačka	282	68,8	150	53,2
Varaždinska	299	73,1	180	60,2
Koprivničko-križevačka	264	78,6	106	40,2
Bjelovarsko-bilogorska	327	78	144	44,0
Primorsko-goranska	530	75,8	277	52,3
Ličko-senjska	171	57,6	67	39,2
Virovitičko-podravska	138	63,3	53	38,4
Požeško-slavonska	135	65,9	60	44,4
Brodsko-posavska	219	67,6	110	50,2
Zadarska	243	72,1	101	41,6
Osječko-baranjska	331	72,6	130	39,3
Šibensko-kninska	191	65,4	87	45,5
Vukovarsko-srijemska	265	71,2	125	47,2
Splitsko-dalmatinska	492	71,1	226	45,9
Istarska	203	74,1	114	56,2
Dubrovačko-neretvanska	234	61,1	92	39,3
Međimurska	340	71,3	179	52,6
Grad Zagreb	746	87,7	376	50,4

* Odnosi se na sve poslodavce koji su sudjelovali u istraživanju

** Odnosi se na poslodavce koji su tražili radnike za zapošljavanje

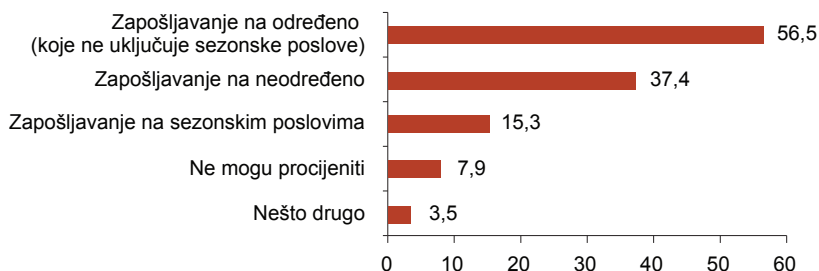
Poteškoće pri pronalasku radnika u najvećoj mjeri izrazili su poslodavci iz građevinarstva (73,1%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (64,4%), poslodavci u administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (62,6%) zatim u prerađivačkoj industriji (60,2%) te prijevozu i skladištenju (59,4%). Najmanji udio poslodavaca s poteškoćama pri pronalasku radnika bilo je u javnoj upravi i obrani; obveznom socijalnom osiguranju (9,7%). (Prilog I - 4)

Poteškoće prema tipu zapošljavanja radnika

Poslodavci koji su odgovorili potvrdno na pitanje o postojanju poteškoća pri traženju radnika za zaposlenje tijekom 2016. godine, upitani su o kojoj je vrsti zapošljavanja se uglavnom u takvim situacijama radilo. Dominantan odgovor poslodavaca bio je zapošljavanje na određeno vrijeme (koje ne uključuje sezonske poslove). Ovaj odgovor navelo je više od

polovice poslodavaca koji su imali poteškoće s pronalaženjem radnika (56,5%). Drugi najčešći odgovor bio je zapošljavanje na neodređeno (37,4%), a poteškoće s pronalaženjem radnika za zapošljavanje na sezonskim poslovima imalo je 15,3% poslodavaca. Ovakvi odgovori odražavaju i učestalost zapošljavanja na određeni tip ugovora o radu.

Slika 4. Tip zapošljavanja na koji su se odnosile poteškoće s kojima su se susretali poslodavci u potrazi za radnicima tijekom 2016. godine, %

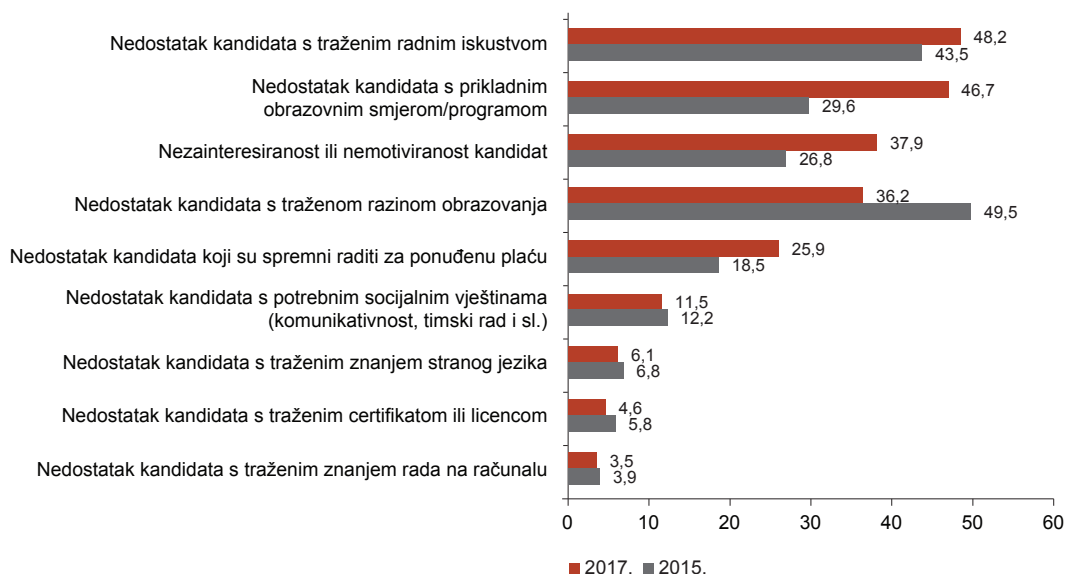
Opcija odgovora „nešto drugo“ podrazumijevala je unose koji nisu predviđeni ponuđenim odgovorima. Ovakav unos napravilo je 106 poslodavaca koji su se susreli s poteškoćama pri traženju radnika. Odgovori u većem dijelu nisu bili u skladu s postavljenim pitanjem, no analiza unosa može dodatno ilustrirati neke od problema s kojima su se poslodavci susretali. Iako nije riječ o tipu zapošljavanja, nego o mjeri aktivne politike tržišta rada koja ne podrazumijeva ugovor o radu, najčešće navođen odgovor među otvorenim unosima bio je angažman putem mjere aktivne politike zapošljavanja Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa.

Razlozi koji su stvarali poteškoće pri zapošljavanju radnika

Kada je riječ o poteškoćama pri zapošljavanju radnika, najčešći razlog koji su poslodavci vezivali za zanimanja koja su naveli jeste nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom. Ovaj razlog navelo je približno polovica svih poslodavaca koji su odgovorili na pitanje o poteškoćama u pronalasku radnika u određenom zanimanju. Ovaj problem najprisutniji je kod poslodavaca državnog ili javnog oblika vlasništva od kojih je 65,5% označio ovu poteškoću kao prepreku u pronalasku radnika. Među poslodavcima iz privatnog sektora, udio ove poteškoće povećava se s obzirom na veličinu organizacije te je ona najprisutnija kod velikih poslodavaca kojih je polovica nailazila na ovaj problem. Usporedimo li s rezultatima prošle ankete u kojoj su poslodavci davali odgovore s obzirom na razloge u 2014. godini, ova poteškoća za oko 5 p.b. bila je učestalija u 2016. godini.

Druga najučestalija poteškoća je nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom (46,7%). Ovu poteškoću znatno češće navodili su privatni poslodavci kojih se više od polovice susretalo s njom (53,6%) i to u najvećoj mjeri srednji poslodavci (61,0%). Poslodavci iz državnih ili javnih organizacija i ustanova vrlo su rijetko navodili ovu poteškoću (15,1%). U 2015. godini ovu poteškoću navelo je znatno manje poslodavaca.

Slika 5. Razlozi koji su poslodavcima stvarali poteškoće pri nalaženju radnika za zapošljavanje

Iako treća najčešće navođena poteškoća, nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata, koju je označilo 37,9% svih poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje, ovu prepreku u pronalasku radnika vrlo rijetko su prepoznavali poslodavci iz državnog ili javnog sektora vlasništva, dok su je gotovo podjednako učestalo navodili poslodavci privatnog sektora (43,9%) te ostalih oblika vlasništva (45,3%). Promatramo li učestalost ove poteškoće kod privatnih poslodavaca, ona je dominantna kod obrtnika, o čemu će biti riječi pri analizi zanimanja koja su poslodavci navodili kao ona s kojim imaju najviše problema. Više od polovice obrtnika susretalo se s ovom poteškoćom pri pronalasku radnika (56,5%) te nešto manje od polovice malih poslodavaca (47,0%). U Anketi poslodavaca iz 2015. nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata navelo je nešto više od četvrtine poslodavaca te ova poteškoća nije bila među prve tri najučestalije poteškoće pri pronalasku radnika.

Još jedna poteškoća s relativno visokim udjelom prepoznavanja kod poslodavaca je nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja (36,2%) koja je karakteristična za državni ili javni sektor (46,7%), a nešto rjeđe za privatni (34,3%) unutar kojeg se javlja češće što je veličina organizacije veća, od 26,7% obrtnika do 46,7% kod velikih poslodavaca. U ranijoj anketi ovo je bila najučestalija poteškoća koju je navela polovica poslodavaca koji su odgovarali na ovo pitanje.

Peta najzastupljenija poteškoća među poslodavcima jesu kandidati koji neće raditi za ponuđenu plaću.

Prema razlozima koje su navodili poslodavci, razvidno je da unatoč visokom udjelu navođenja pojedinih poteškoća, postoji polarizacija s obzirom na tip poteškoće – dok je obrazovna razina i radno iskustvo prioritet državnog i javnog sektora, u privatnom sektoru naglašen je problem obrazovnih programa.

Tablica 8. Zastupljenost pojedinih razloga koji su stvarali poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %

	Broj odgovora na pitanje o poteškoćama s pronalaženjem radnika	Razlozi koji su stvarali poteškoće, %									
		Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalo	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidat	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Nešto drugo
UKUPNO	5.265	48,2	36,2	46,7	3,5	6,1	4,6	11,5	37,9	25,9	2,5
Oblik vlasništva											
Privatno ili pretežno privatno	4.267	45,0	34,3	53,6	4,2	7,2	4,8	13,3	43,9	28,3	2,2
Državno ili javno	892	65,5	46,7	15,1	0,4	1,3	3,8	2,4	8,4	12,1	3,3
Ostalo	106	33,0	27,4	34,0	0,0	1,9	4,7	17,9	45,3	44,3	5,7
Veličina poslodavca (privatni sektor)											
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	660	39,7	26,7	47,7	2,1	5,8	4,1	16,1	56,5	25,3	2,1
Mikro - do 9 zaposlenih	808	41,8	27,6	45,4	5,8	9,9	5,3	18,8	47,0	28,5	2,0
Mali - 10 do 49 zaposlenih	1480	47,4	34,7	55,2	4,0	5,8	4,4	11,6	42,3	22,8	2,3
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	996	46,1	40,1	61,0	4,6	8,9	4,5	9,7	36,5	33,5	2,2
Veliki - 250 i više zaposlenih	323	49,5	46,7	56,3	4,3	5,0	7,1	12,1	40,6	42,7	2,8

Socijalne vještine (u koje bi spadale karakteristike radnika poput sklonosti timskom radu te komunikativnosti i sl.) poteškoća su koja nije navedena od strane zanemarivog udjela poslodavaca (11,5%). Za ilustraciju ove tvrdnje treba napomenuti da se upravo nedostatak socijalnih vještina navodi češće od strane poslodavaca nego nedostatak znanja stranog jezika (6,1%) ili posjedovanja određenog certifikata ili licence (4,6%).

Osim ponuđenih odgovora koji se uglavnom tiču karakteristika radnika i njihove motivacije za popunjavanje radnog mjesta, kao druge razloge poslodavci su u većini slučajeva navodili odgovore među kojima se određeni broj podudara u značenju i može grupirati u kategorije koje bi karakterizirale radno mjesto koje poslodavac nudi. Među otvorenim odgovorima tako su se našli navodi poput dislociranost rada („rad na otoku“, „rad u inozemstvu“, „rad izvan Grada Zagreba“, „kandidati ne žele doći u ruralnu sredinu“ i sl.) te atipično radno vrijeme kao otegotna okolnost („dvokratno radno vrijeme“, „rad u smjenama“, „rad vikendom“). Određeni broj navoda odnosi se i na probleme poput nejavljanja na objavljeni oglas za posao („nedolazak kandidata na razgovor“, „nitko se nije javio“, „mali odaziv na oglas za posao“ i sl.).

Zastupljenost poteškoća pri pronalaženju radnika prema djelatnostima nalaze se u *Prilogu I - 5*.

Poteškoće pri zapošljavanju po zanimanjima radnika

Poteškoće pri zapošljavanju radnika u anketi poslodavaca odnosile su se na pojedina zanimanja koja su poslodavci tražili tijekom 2016. godine. Poslodavcima je u anketi ostavljena mogućnost otvorenog unosa za navođenja najviše tri zanimanja s kojima su imali poteškoće pri pronalaženju radnika. Poslodavci su ukupno naveli 5.265 zanimanja unutar Nacionalne klasifikacije zanimanja (NKZ) ili su unosili zanimanja koja su se u kasnijem čišćenju podataka mogla nedvosmisleno pripisati zanimanjima unutar NKZ-a. Uz zanimanja s kojima su poslodavci imali najviše poteškoća, upitani su i za broj radnika koji im je nedostajao. Broj radnika po pojedinom zanimanju utežan je na populaciju, a utežani broj poslužio je za izradu usporedivih brojeva, odnosno procjenu relativne učestalosti poteškoća pri nalaženju radnika navedenog zanimanja, uzimajući u obzir ukupan broj zapošljavanja radnika navedenog zanimanja s evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Stavljajući u odnos ova dva broja, izrađen je indeks deficitarnosti⁴, koji uz kriterij navođenja pojedinog zanimanja od strane više od dvadeset poslodavaca, daje usporedivu sliku deficitarnosti zanimanja prikazanih u tablici 11.

Osim broja navoda, indeksa deficitarnosti, u tablici 11. prikazana je i učestalost navođenja određene poteškoće od strane poslodavaca vezane za određeno zanimanje.

Zanimanja u rodu „Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci“ druga su najčešće navođena od strane poslodavaca, a najčešći razlog za poteškoće koji su navodili poslodavci za zanimanja iz ovog roda jest nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom. Zanimanje diplomirani programer/diplomirana programerka prema indeksu deficitarnosti možemo smatrati najtraženijim zanimanjem, potom učitelj/učiteljica fizike, odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece, diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka, diplomirani strojarski inženjer/diplomirana strojarska inženjerka, doktor/doktorica medicine te profesor/profesorica matematike. Najčešće navođena poteškoća za cijeli rod zanimanja također je primjenjiva i za spomenuta, najtraženija zanimanja u rodu, s izuzetkom diplomiranog programera/diplomirane programerke i diplomiranog informatičara/diplomirane informatičarke gdje se kao najčešće navođena prepreka izdvaja nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom.

U rodu zanimanja „tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice“ jedno zanimanje spomenuto je više od dvadeset puta od strane poslodavaca i riječ je o komercijalistima/komercijalisticama za koje su kao najčešću prepreku u pronalaženju radnika u ovom zanimanju navodili nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom.

U rodu zanimanja „administrativni službenici“ učestalo se spominju tri zanimanja: knjigovođa/knjigovotkinja, recepcionar/recepcionarka, skladištar/skladištarka. Za zanimanje knjigovođe/knjigovotkinje najčešće navođena poteškoća u pronalasku radnika je nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom. U slučaju recepcionara/recepcionarki riječ je o nedostatku kandidata s traženim znanjem stranog jezika, dok nezainteresiranost ili nemotiviranost za rad najčešća je poteškoća je u pronalasku skladištara/skladištarki.

Među uslužnim i trgovačkim zanimanjima kao dominantna poteškoća uglavnom se javlja nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata za rad, a zanimanja koja se spominju su frizer/frizerka, zaštitar osoba i imovine, kuhar/kuharica, konobar/konobarica, pomoćni kuhar/pomoćna kuharica, njegovatelj/negovateljica starijih i nemoćnih osoba, trgovac/trgovkinja te prodavač/prodavačica.

⁴ Indeks deficitarnosti izračunat korištenjem uteženih brojki traženih radnika koje su naveli poslodavci koji su se susreli s poteškoćama pri zapošljavanju radnika na populaciju zaposlenih te dijeljen s brojem ukupnog zapošljavanja radnika s evidencije nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u istom zanimanju unutar podudarne godine. Zbog pouzdanosti mjere, indeks je izračunat samo za zanimanja koja su spomenuta od strane poslodavaca više od 20 puta.

Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji najčešće su navođena od strane poslodavaca te najveći broj navedenih zanimanja visoko su deficitarna. Među ovim zanimanjima, prema usporedbi broja radnika koji su naveli poslodavci da im je nedostajalo u 2016. te ukupnog zapošljavanja s evidencije u istoj godini, na što ukazuje izračunati indeks deficitarnosti, ističu se bravar, majstor/bravarica, majstorica, zidar i tesar/zidarica i tesarica, armirač/armiračica, tesar/tesarica, rukovatelj/rukovateljica brojčano upravljanim strojem za obradu kovina, zavarivač/zavarivačica, zidar/zidarica, instalater/instalaterka grijanja i klimatizacije, fasader/fasaderka te kovinotokar/kovinotokarica. Dominantan razlog koji se navodi kao poteškoća u pronalaženju radnika ovog zanimanja je nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom, a potom nedostatkom kandidata s traženim radnim iskustvom. Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja također je često navođena poteškoća u ovim zanimanjima.

U rodu „Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda“ po manjku radnika ističu se zanimanja vozač/vozačica tegljača s poluprikolicom, vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom te vozač/vozačica autobusa. Dok je za prva dva zanimanja najčešće navođena poteškoća u pronalasku radnika nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom, za vozača/vozačicu autobusa poteškoću predstavlja nedostatak radnog iskustva.

Među jednostavnim zanimanjima, tri su spomenuta više od dvadeset puta od strane poslodavaca i riječ je o poljoprivrednom radniku/poljoprivrednoj radnici, čistačici te radniku/radnici na proizvodnoj liniji. Za sva tri zanimanja najčešće navođenja poteškoća jeste nemotiviranost ili nezainteresiranost kandidata, što kroz prizmu druge najčešće navedene poteškoće, nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću daje potpunu sliku o razlozima deficitarnosti ovih fizički zahtjevnih poslova s nedostatnom naknadom. Ostale poteškoće navođene su u vrlo malom broju slučajeva.

Tablica 9. Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je više od 20 poslodavaca iskazalo poteškoće)

Rod NKZ_NKZ	Broj poslodavaca koji je naveo zanimanje	Indeks deficitarnosti	Poteškoće koje su poslodavci imali pri nalaženju radnika u određenom zanimanju, %								
			Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalo	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidat	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	1218		65,8	45,2	25,8	3,4	3,9	4,4	5,3	14,6	13,7
diplomirani programer/diplomirana programerka	26	8,8	42,3	30,8	69,2	34,6	11,5	0,0	15,4	42,3	34,6
učitelj/učiteljica fizike	32	2,4	68,8	62,5	9,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	59	2,1	72,9	33,9	16,9	0,0	3,4	3,4	10,2	16,9	16,9
diplomirani informatičar/ diplomirana informatičarka	22	1,9	45,5	36,4	63,6	18,2	13,6	4,5	4,5	18,2	45,5
diplomirani strojarski inženjer/ diplomirana strojarska inženjerka	34	1,3	67,6	52,9	32,4	5,9	8,8	0,0	5,9	11,8	17,6
doktor/doktorica medicine	41	1,2	61,0	34,1	9,8	0,0	0,0	9,8	0,0	7,3	4,9
profesor/profesorica matematike	33	1,1	72,7	54,5	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,1	3,0
diplomirani građevinski inženjer/ diplomirana građevinska inženjerka	27	0,4	77,8	55,6	40,7	3,7	0,0	7,4	0,0	14,8	11,1
medicinska sestra	91	0,4	60,4	35,2	20,9	2,2	2,2	9,9	11,0	45,1	24,2
učitelj/učiteljica matematike	54	0,2	63,0	70,4	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	1,9
diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	25	0,1	56,0	16,0	40,0	12,0	20,0	4,0	8,0	32,0	24,0
3. Tehničari i stručni suradnici/ stručne suradnice	456		47,1	36,4	49,8	11,6	11,6	7,0	19,3	39,5	24,6
komercijalist/komercijalistica	22	0,2	31,8	18,2	68,2	9,1	18,2	4,5	27,3	72,7	36,4
4. Administrativni službenici	146		31,5	22,6	47,9	16,4	32,9	2,7	21,2	41,8	29,5
knjigovođa/knjigovotkinja	25	0,5	44,0	24,0	72,0	12,0	12,0	8,0	8,0	28,0	24,0
skladištar/skladištarka	22	0,2	13,6	9,1	54,5	22,7	0,0	9,1	18,2	68,2	50,0
repcionar/repcionarka	26	0,2	46,2	38,5	50,0	7,7	69,2	0,0	38,5	26,9	30,8
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	935		38,9	27,7	47,9	3,0	10,8	4,2	25,3	54,7	35,5
frizer/frizerka	33	1,0	39,4	21,2	33,3	0,0	3,0	3,0	21,2	57,6	30,3
zaštitar osoba i imovine	26	0,8	50,0	26,9	3,8	0,0	0,0	73,1	7,7	46,2	50,0
kuhar/kuharica	221	0,6	52,0	34,8	62,9	1,4	5,4	0,5	16,7	45,7	35,3
konobar/konobarica	310	0,5	39,4	27,1	50,6	2,3	21,3	1,0	28,4	54,8	35,8
njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba	47	0,3	40,4	38,3	17,0	0,0	0,0	6,4	25,5	61,7	23,4
pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	48	0,3	35,4	27,1	56,3	0,0	2,1	2,1	35,4	54,2	29,2
trgovac/trgovkinja	24	0,2	33,3	12,5	45,8	16,7	12,5	0,0	37,5	83,3	37,5
prodavač/prodavačica	92	0,1	21,7	19,6	44,6	6,5	6,5	0,0	32,6	63,0	34,8
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	1596		52,0	44,2	65,1	2,0	2,7	2,6	5,8	37,3	22,9
bravar, majstor/bravarica, majstorica	29	53,2	58,6	48,3	72,4	0,0	3,4	6,9	10,3	17,2	27,6
zidar i tesar/zidarica i tesarica	56	19,5	48,2	39,3	60,7	0,0	0,0	0,0	5,4	26,8	19,6
armirač/armiračica	45	8,2	57,8	53,3	57,8	0,0	0,0	0,0	2,2	33,3	20,0
tesar/tesarica	82	5,3	58,5	48,8	63,4	0,0	0,0	0,0	2,4	37,8	24,4
rukovatelj/rukovateljica brojčano upravljanim strojem za obradu kovina	29	3,2	58,6	62,1	51,7	17,2	13,8	0,0	10,3	24,1	10,3
zavarivač/zavarivačica	65	2,8	50,8	35,4	76,9	0,0	4,6	9,2	1,5	23,1	23,1
zidar/zidarica	102	2,5	60,8	50,0	63,7	0,0	0,0	2,0	1,0	38,2	26,5

instalater/instalaterka grijanja i klimatizacije	30	2,3	40,0	43,3	83,3	0,0	0,0	3,3	0,0	13,3	10,0
fasader/fasaderka	25	2,0	48,0	36,0	68,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	28,0
kovinotokar/kovinotokarica	27	2,0	70,4	55,6	63,0	0,0	3,7	0,0	7,4	7,4	7,4
električar/električarka održavanja	38	1,9	44,7	55,3	68,4	0,0	2,6	0,0	7,9	36,8	31,6
vodoinstalater/vodoinstalaterka	30	1,8	40,0	36,7	56,7	0,0	3,3	0,0	0,0	36,7	16,7
elektroinstalater/ elektroinstalaterka	36	1,6	47,2	47,2	66,7	0,0	11,1	0,0	8,3	47,2	19,4
soboslikar i ličilac/soboslikarica i ličiteljica	22	1,5	50,0	50,0	77,3	0,0	0,0	0,0	9,1	40,9	13,6
pekar/pekarica bureka i pizze	25	1,4	52,0	32,0	80,0	4,0	8,0	0,0	20,0	52,0	24,0
automehaničar/automehaničarka	46	1,4	45,7	37,0	69,6	2,2	6,5	0,0	15,2	45,7	15,2
slastičar/slastičarka	25	1,2	56,0	56,0	72,0	0,0	8,0	0,0	4,0	36,0	16,0
stolar/stolarica	41	1,1	61,0	51,2	73,2	9,8	0,0	0,0	4,9	51,2	34,1
mesar/mesarica	25	1,0	76,0	40,0	48,0	8,0	4,0	0,0	4,0	44,0	32,0
šivač/šivačica	31	0,9	48,4	38,7	54,8	3,2	0,0	0,0	3,2	54,8	32,3
bravar/bravarica	76	0,9	56,6	46,1	59,2	1,3	0,0	1,3	6,6	43,4	21,1
pekar/pekarica	25	0,4	64,0	44,0	64,0	0,0	0,0	0,0	0,0	40,0	36,0
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	473		45,9	32,3	49,3	0,2	4,0	12,7	7,6	39,3	30,2
vozač/vozačica tegljača s poluprikolicom	24	12,5	45,8	37,5	62,5	0,0	0,0	16,7	4,2	37,5	20,8
vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom	48	3,0	58,3	29,2	70,8	0,0	8,3	18,8	6,3	41,7	41,7
vozač/vozačica autobusa	33	1,4	66,7	39,4	36,4	0,0	9,1	9,1	9,1	21,2	15,2
vozač/vozačica teretnog vozila	148	0,8	52,0	30,4	48,6	0,7	4,1	16,9	6,8	41,2	32,4
rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	41	0,7	48,8	43,9	61,0	0,0	0,0	0,0	4,9	24,4	24,4
vozač/vozačica lakog dostavnog vozila	24	0,3	25,0	25,0	33,3	0,0	4,2	4,2	20,8	41,7	33,3
9. Jednostavna zanimanja	395		12,4	8,4	26,1	0,8	2,3	1,8	13,9	67,8	47,3
poljoprivredni radnik/ poljoprivredna radnica	22	0,4	9,1	4,5	22,7	0,0	0,0	0,0	9,1	72,7	31,8
čistačica	87	0,3	4,6	3,4	12,6	0,0	4,6	0,0	18,4	67,8	57,5
radnik/radnica na proizvodnoj liniji	27	0,2	14,8	11,1	18,5	0,0	3,7	0,0	11,1	70,4	48,1

Zapošljavanje radnika iz inozemstva

Nedostatak radnika u određenim zanimanjima može se rješavati na više načina, a odabir bi trebao ovisiti o uzrocima koji stoje u pozadini problema. Razlozi koji stvaraju poteškoće mogu se ticati razloga mjerenih Anketom poslodavaca i prikazanih u tablici s deficitarnim zanimanjima, koji se dijelom referiraju na neusklađenost obrazovnih politika i zapošljavanja, mehanizama tržišta rada te obrazovnih programa koji omogućuju stvaranje iskustva u struci. S druge strane, nedostatni uvjeti na strani potražnje rada također se moraju razmotriti kao uzroci problema nesklada između potražnje i ponude rada.

U kontekstu nedostatka radnika u pojedinim zanimanjima ili smanjene ponude rada u određenim sektorima često se u rasprave uvodi mogućnost radnih migracija kao zadovoljavanja potreba za radnom snagom. U ovogodišnjoj anketi poslodavcima je postavljeno pitanje o zapošljavanju radnika iz inozemstva kao rješenju problema na strani ponude rada odnosno smatraju li da bi se potreba za radnicima u zanimanjima u kojima su nailazili na probleme pri pronalazanju potrebnih radnika mogla riješiti tako da zapošljavaju radnike iz inozemstva.

Tablica 10. Poslodavci koji smatraju da bi se njihove potrebe za radnicima u zanimanjima s kojim su imali poteškoće mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva (prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca), %

	Broj odgovora za navedena zanimanja	Zadovoljenje potreba zapošljavanjem radnika u inozemstvu		
		Da		Ne
		u cjelosti	djelomično	
UKUPNO	4.981	16,2	32,4	51,4
Oblik vlasništva				
Privatno ili pretežno privatno	4044	18,1	35,8	46,2
Državno ili javno	838	8,6	17,7	73,7
Ostalo	99	5,1	18,2	76,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro (obrt) - do 9 zaposlenih	624	18,9	30,3	50,8
Mikro - do 9 zaposlenih	757	19,0	34,7	46,2
Mali - 10 do 49 zaposlenih	1414	22,4	35,6	41,9
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	956	13,7	39,3	47,0
Veliki - 250 i više zaposlenih	293	6,8	39,2	53,9

Tek šestina poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju smatraju da bi u cjelosti mogli riješiti taj problem zapošljavanjem iz inozemstva, trećina da bi im to moglo djelomično pomoći, a malo više od polovice da ne bi nimalo. Gotovo polovica privatnih poslodavaca (46,2%) iako se izrazila negativno o zapošljavanju radnika iz inozemstva, taj udio u puno manjoj mjeri je negativan u usporedbi s poslodavcima državnog ili javnog (73,7%) te iz ostalih oblika vlasništva. Ovakva podjela zasigurno je dijelom odraz i strukture poslova unutar državnih ili javnih organizacija i onih privatnih. Poslodavci iz privatnog sektora puno češće vide mogućnost u zapošljavanju radnika iz inozemstva u cjelosti (18,1%), nego što je to

slučaj s drugim poslodavcima (državnim ili javnim 8,6% te ostalim 5,1%). Međutim, ovdje postoje značajne razlike kada je u pitanju veličina privatnih poslodavaca, što je razumljivo jer s obzirom da je manjim poslodavcima, prije svega obrtima, lakše u cijelosti i riješiti problem nedostatne radne snage zapošljavanjem iz inozemstva, dok je velikim poslodavcima to u praktičnom smislu gotovo neostvarivo. Podjela prema obliku vlasništva u stavu prema uvozu radne snage jasnija je pogledamo li raspored odgovora prema rodovima zanimanja.

U tri roda zanimanja, koja karakterizira veća složenost poslova, više od polovice poslodavaca ne smatra da se problem nedostatka radnika može riješiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva.

Najveći udio negativnih odgovora je u rodu administrativnih službenika (67,4%) pri čemu je za zanimanje knjigovođa/knjigovotkinja udio negativnih odgovora 87,4%.

Među zanimanjima tehničara i stručnih suradnika/stručnih suradnica 66,8% poslodavaca se izrazilo negativno. Među zanimanjima znanstvenika, inženjera i stručnjaka, udio negativnih odgovora je 65,3%, međutim kada je riječ o medicinskim sestrama, doktorima/doktoricama medicine, diplomiranim programerima/programerkama i diplomiranim informatičarima/informatičarkama prevladava odgovor o mogućnosti djelomičnog rješenja problema zapošljavanjem radnika iz inozemstva.

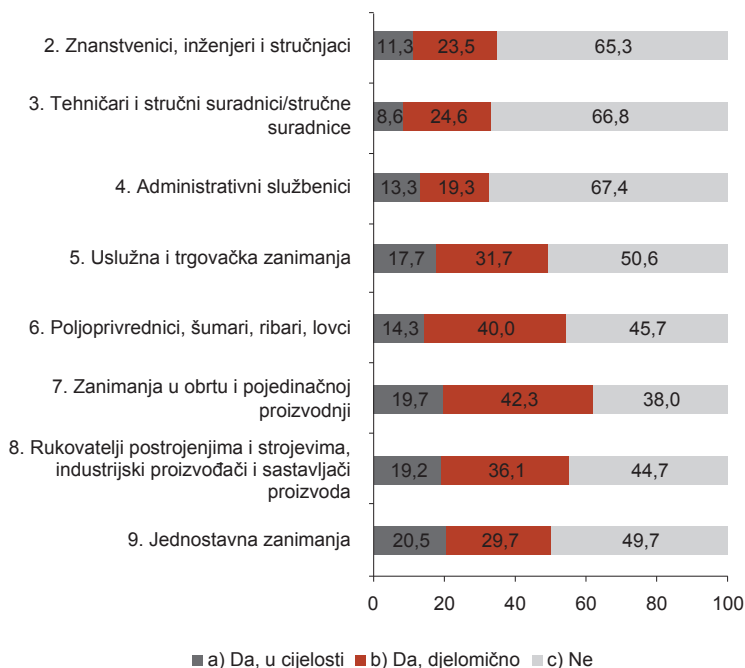
Među zanimanjima tehničara i stručnjaka zanimanja odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece, učitelj/učiteljica matematike, profesor/profesoricu matematike, učitelj/učiteljica fizike te diplomirani građevinski inženjer/diplomirana građevinska inženjerka imaju najveći udio negativnih odgovora. Dakle, unatoč generalno gledano nesklonosti poslodavaca zapošljavanju radne snage iz inozemstva u ovom rodu zanimanja, unutar njega postoje zanimanja gdje su stavovi poslodavaca oprečni.

U odgovorima vezanim za jednostavna zanimanja te za uslužna i trgovačka zanimanja poslodavci su podijeljeni kada je u pitanju negativan odgovor s jedne strane, te pozitivan i djelomično pozitivan s druge.

Kada su u pitanju zanimanja poljoprivrednika, šumara, ribara, lovaca te rukovoditelja strojenjima i strojevima, industrijskih proizvođača i sastavljača proizvoda, poslodavci su manje negativno spram zapošljavanja radnika iz inozemstva te za više od polovicu zanimanja koja su naveli, poslodavci smatraju da se problem s potražnjom radne snage može djelomično ili manje slučajeva potpuno riješiti upravo na taj način.

Najčešće navođena zanimanja su ona u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji te shodno tome za ova zanimanja ukupno gledano najčešće pozitivan stav prema mogućnosti nadoknađivanja potrebe za radnom snagom iz inozemstva. Za armirače/armiračice, zidare/zidarice, tesare/tesarice, stolare/stolarice, bravare/bravarice te pekare/pekarice pizze i bureka više od tri četvrtine poslodavaca misli da bi barem dio svojih neispunjenih potreba mogli adekvatno riješiti radnom imigracijom.

Slika 6. Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema rodu najzastupljenijih zanimanja, %

Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po rodovima zanimanja i zanimanjima nalaze se u *Prilogu I - 6*.

Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po područjima djelatnosti nalaze se u *Prilogu I - 7, 8*.

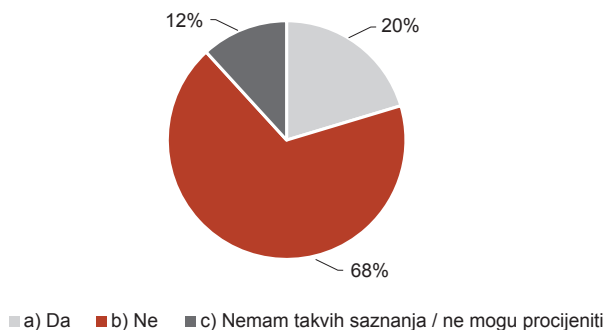
Prekid radnog odnosa radi odlaska na rad u inozemstvo

Emigracija iz Hrvatske u druge zemlje u potrazi za poslom ili boljim radnim uvjetima često je tematizirana u kontekstu stope nezaposlenosti, zaposlenosti i tržišta rada tijekom 2016., ali i aktualne godine. Stoga smo poslodavce pitali jesu li, prema njihovim saznanjima, tijekom 2016. godine neki od zaposlenika iz njihove organizacije prekinuli radni odnos da bi otišli raditi u inozemstvo. Petina poslodavaca na ovo pitanje odgovorila je potvrdno, a na dodatni upit o kojem broju radnika je riječ, prema dobivenim odgovorima procjena ukupnog broja zaposlenih koji su emigrirali iz Hrvatske je 1,6% odnosno 22.369 osoba.

Najveći udio zaposlenih osoba koje su prekinule radni odnos tijekom 2016. da bi otišle raditi u inozemstvo prema procjeni poslodavaca je u građevinarstvu (5,6%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (3,7%), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (3,3%), prijevozu i skladištenju (2,0%) te prerađivačkoj industriji (1,7%). Najmanji udio zaposlenih koji su otišli raditi u inozemstvo su iz javne uprave i obrane; obveznog socijalnog osiguranja (0,2%) te financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja (0,2%). (*Prilog I - 1*)

Gledano prema županijama, najveći udio osoba koje su prekinule radni odnos radi odlaska na rad u inozemstvo u ukupno zaposlenim su u Brodsko-posavskoj županiji (3,5%), Vukovarsko-srijemskoj (2,9%), Međimurskoj (2,7%), Sisačko-moslavačkoj (2,1%), Osječko-baranjskoj (1,9%) te Zagrebačkoj županiji (1,8). Najmanji udio zaposlenih osoba koje su otišle raditi u inozemstvo je u Požeško-slavonskoj (1,2%), Splitsko-dalmatinskoj (1,2%) te Krapinsko-zagorskoj (1,2%) županiji. (*Prilog I - 2*)

Slika 7. Prekid radnog odnosa radi odlaska u inozemstvo

Najveći udio zaposlenih koji su prekinuli radni odnos radi odlaska u inozemstvo je u privatnom sektoru i riječ je 2,3% ukupno zaposlenih. Oni su uglavnom bili zaposleni u obrtima (3,8%) te mikro (3,8%) i malim (3,3%) poslovnim subjektima.

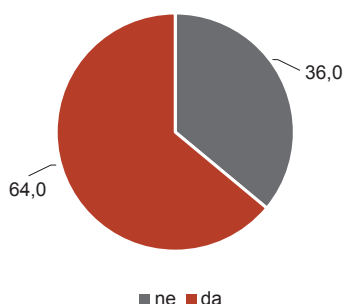
Tablica 11. Broj zaposlenih koji su prekinuli radni odnos radi odlaska na rad u inozemstvo te udio u ukupnoj zaposlenosti prema obliku vlasništva i veličini

	Broj prekida zaposlenosti radi odlaska na rad u inozemstvo	Udio u ukupnom broju zaposlenih, %
UKUPNO	22.369	1,6
Oblik vlasništva		
Privatno ili pretežno privatno	21.016	2,3
Državno ili javno	1.198	0,3
Ostalo	155	0,8
Veličina poslodavaca (privatni sektor)		
Mikro-poslodavac - obrt	3.028	3,8
0-9 Mikro-poslodavci	5.136	3,8
10-49 Mali poslodavci	8.074	3,3
Srednji poslodavci	2.907	1,6
Veliki poslodavci	1.871	0,7

Planirano zapošljavanje u 2017. godini

Planirano zapošljavanje radnika jedna je od cjelina Ankete poslodavaca u kojoj se nastoji ispitati njihova predviđanja potreba za radnom snagom. Na pitanje o planiranju zapošljavanja radnika tijekom 2017. godine, 64,0% poslodavaca se pozitivno izjasnilo, što je 15,6 postotnih bodova više nego u Anketi poslodavaca 2015. Procijenjeni obim najavljenog zapošljavanja na osnovu odgovora koje su poslodavci ponudili je 225.847 osoba, što je za 16,3% više od broja ukupno zaposlenih na dan 31. 12. 2016. godine. Ova stopa planiranog zapošljavanja veća je za 3,4 postotna boda u odnosu na stopu planiranog zapošljavanja u 2015. godini. U odnosu na podatke prethodno provedene ankete, procjena planiranih zapošljavanja veća je za 61.478 osoba.

Slika 8. Udio poslodavaca koji su u 2016. tražili radnike za zapošljavanje

Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca

Udio poslodavaca koji su iskazali namjeru zapošljavanja radnika u 2017. godini, gledano prema obliku vlasništva, uglavnom je ujednačen. Nešto manje od dvije trećine svih poslodavaca planirali su zapošljavanje. Gledano prema veličini poslovnih subjekata u privatnom sektoru, udio poslodavaca koji planiraju nova zapošljavanja povećava se s njihovom veličinom, od oko polovice obrtnika do gotovo svih velikih poslodavaca imaju namjeru zapošljavati u ovoj godini. Promatraju li se planirana zapošljavanja u odnosu na broj zaposlenih krajem 2016. godine, stopa zapošljavanja najviša je upravo kod obrtnika (36,7%), pa se povećanjem broja zaposlenih smanjuje te kod velikih poslodavaca iznosi 10,5%.

Stope zapošljavanja znatno su izraženije u poslovnim subjektima privatnog vlasništva (21,2%) te ostalih oblika vlasništva (31,1%), nego kod poslodavaca u državnom ili javnom vlasništvu (6,1%). Stopa zapošljavanja najviša je kod ostalih oblika vlasništva (31,1%), no s obzirom na mali broj radnika u ovom sektoru, mali je i doprinos ukupnom zapošljavanju.

Usporedba stope planiranog zapošljavanja u 2017. i 2015. godini s obzirom na sektor vlasništva i veličinu poslodavaca, lako je ustanoviti da je optimizam u području zapošljavanja porastao u svim kategorijama osim blagog pada kod velikih privatnih poslodavaca. Razlika je izraženija kod poslodavaca privatnog i ostalih oblika vlasništva u odnosu na državni i javni sektor. Mali poslodavci u 2017. godini planiraju gotovo dvostruko više zapošljavati radnike u odnosu na planove za 2015. godinu.

Tablica 12. Namjera zapošljavanja i ukupno planirano zapošljavanje u 2017. godini

	Namjera zapošljavanja u narednoj godini, %	Zaposleni krajem godine	Planirano zapošljavanje	Stopa planiranog zapošljavanja, %	Stopa planiranog zapošljavanja u 2015. godini, %
Ukupno AP 2015	48,4	1.269.448	164.369	12,9	-
Ukupno AP 2017	64,0	1.381.586	225.847	16,3	-
Oblik vlasništva					
Privatno	64,4	904.821	191.900	21,2	16,6
Državno/javno	63,3	456.866	27.755	6,1	5,4
Ostalo	61,7	19.899	6.192	31,1	24,9
Veličina poslodavca (privatni sektor)					
Mikro poslodavci -obrnici	50,1	79.819	29.274	36,7	29,4
Mikro poslodavci	54,3	133.921	39.663	29,6	22,9
Mali poslodavci	71,6	242.673	69.488	28,6	14,9
Srednji poslodavci	86,2	181.861	25.448	14,0	12,6
Veliki poslodavci	93,9	266.547	28.027	10,5	12,1

Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema područjima djelatnosti

Potrebe za novim zapošljavanjem iskazali su poslodavci iz svih područja djelatnosti obuhvaćenih istraživanjem, a promatrano u apsolutnim pokazateljima najveći broj radnika u 2017. godina traži se u području pružanja smještaja te pripreme i posluživanja hrane (45.138 ili 20,0% od ukupnoga predviđenog zapošljavanja), u trgovini na veliko i malo (35.247 ili 15,6%), prerađivačkoj industriji (30.056 ili 13,3%) te građevinarstvu (25.432 ili 11,3%). Od ostalih područja djelatnosti, prema udjelu u ukupno predviđenom zapošljavanju većim od 3% tu su i administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (20.732 ili 9,2%), stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima (13.013 ili 5,8%), prijevozu i skladištenju (9.874 ili 4,4%), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (7.868 ili 3,5%), zdravstvenoj zaštiti i socijalnoj skrbi (7.148 ili 3,2%). Anketirani poslodavca razvrstani u ostalih 10 područja djelatnosti iskazali su namjeru zapošljavanja 31.339 radnika ili 13,9% od ukupnog predviđenog zapošljavanja u tim djelatnostima.

Prema stopi planiranog zapošljavanja koja se dobije stavljanjem u odnos broja planiranoga zapošljavanja i ukupnoga broja zaposlenih u pojedinim djelatnostima krajem godine, pružanje smještaja te priprema i usluživanje hrane prednjači pred drugim drugom djelatnostima sa stopom planiranog zapošljavanja 58,6% u 2017. godini. Djelatnosti sa stopama planiranog zapošljavanja višom od prosjeka koji iznosi 16,3% su: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (46,7%), građevinarstvo (27,3%), ostale uslužne djelatnosti (22,9%), poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (21,3%), stručne znanstvene i tehničke djelatnosti (20,8%) te poslovanje nekretninama (19,4%).

Najniže stope zapošljavanja prognozirane su u rudarstvu i vađenju (4,5%), obrazovanju (5,4%), opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (5,8%), financijskim i djelatnostima osiguranja (5,8%), opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša obrazovanju (5,9%).

U odnosu na stope planiranog zapošljavanja dobivene prethodnom anketom poslodavaca provedenom u 2015. godini, najveća razlika u administrativnim i pomoćnim djelatnostima i iznosi 23,8p.b. Ostale tri djelatnosti koje imaju razliku veću od 10p.b.su građevinarstvo (12,4p.b.), stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (10,8p.b.) te poslovanje nekretninama (10,1p.b.). Jedina djelatnost čija je predviđena stopa zapošljavanja manja u odnosu na 2015. godinu jesu umjetnost, zabava i rekreacija (-2,0p.b.).

Slika 9. Stope planiranog zapošljavanja u 2015. i 2017. godini prema područjima djelatnosti

Regionalni raspored planiranoga zapošljavanja

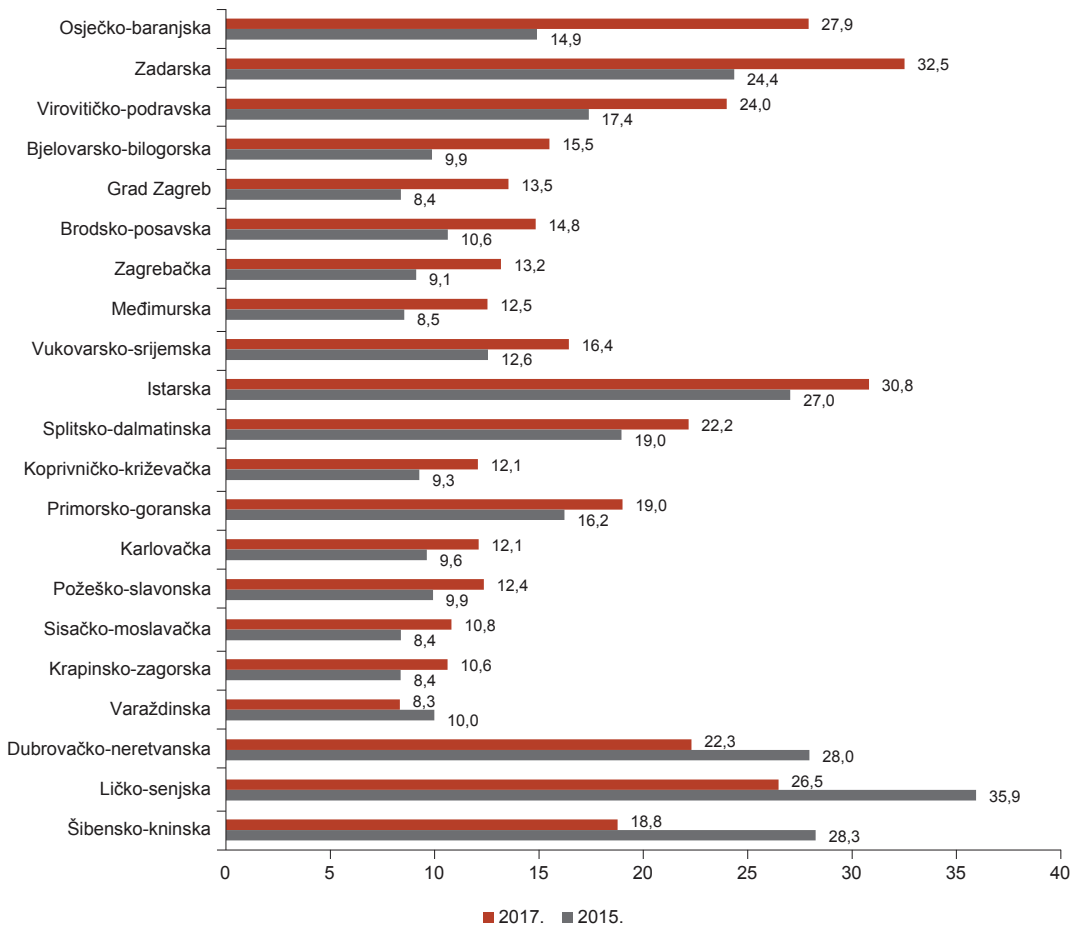
Promatrane prema županijama Republike Hrvatske, stope planiranog zapošljavanja međusobno se značajno razlikuju. Najveći broj planiranih zapošljavanja, kao i najveći udio u ukupnom planiranom zapošljavanju, razumljivo, otpada na Grad Zagreb kao najveću organizacijsku jedincu (68.477 ili 30,5%), zatim Splitsko-dalmatinsku (27.199 ili 12,1%), Istarsku (19.615 ili 8,7%), Osječko-baranjsku (18.744 ili 8,3%), Primorsko-goransku (18.055 ili 8,0%) županiju. Istovremeno, najmanji apsolutni broj radnika planiraju zaposliti poslodavci iz Požeško-slavonske (1.884 ili 0,8%), Ličko-senjska (2.431 ili 1,1%), Koprivničko-križevačke (3.041 ili 1,4%), Krapinsko-zagorske (3.310 ili 1,4%) i Sisačko-moslavačke županije (3.117 ili 1,4%).

Navedeni brojevi prije svega odraz su različitog broja stanovnika pojedinih županija odnosno veličine županije. Ukoliko opseg planiranoga zapošljavanja promatramo u odnosu na ukupan broj zaposlenih, može se ustvrditi da je stopa planiranog zapošljavanja iznad prosjeka u: Zadarskoj županiji (32,5%), Istarskoj (30,8%), Osječko-baranjskoj (27,9%), Ličko-senjskoj (26,4%), Virovitičko-podravskoj (24,0%), Dubrovačko-neretvanskoj (22,3%), Splitsko-dalmatinskoj (22,2%), Primorsko-goranskoj (19,0%) te Šibensko-kninskoj (18,8%). Među županijama s iznadprosječnom stopom planiranog zapošljavanja, razvidno je da prevladavaju jadranske županije u kojima je turistička djelatnost značajan dio ukupne gospodarske aktivnosti što se odražava u zapošljavanju na sezonskim poslovima. Sezonski poslovi dominiraju i planiranom zapošljavanju u Virovitičko-podravskoj županiji što je rezultat sezonskog zapošljavanja mahom u poljoprivredi.

Najniža stopa planiranog zapošljavanja jest u Varaždinskoj županiji i iznosi 8,3%. Sve ostale stope planiranog zapošljavanja su preko 10%, dakle broj planiranih zapošljavanja prelazi desetinu ukupno zaposlenih na dan 31.12.2016. godine.

U usporedbi s 2015. godinom, razlika u planiranim stopama zapošljavanja najveća je u Osječko-baranjskoj (13p.b.), Zadarskoj (8,2p.b.), Virovitičko-podravskoj (6,6p.b.), Bjelovarsko-bilogorskoj (5,6p.b.), Gradu Zagrebu (5,2p.b.), Brodsko-posavskoj (4,2p.b.), Zagrebačkoj (4,2p.b.) te Međimurskoj (4,0p.b.) županiji. Najveća negativna razlika u odnosu na ranije provedenu anketu poslodavaca može se detektirati u Ličko-senjskoj županiji (9,5p.b.) i Šibensko-kninskoj (9,5p.b.).

Slika 10. Stope planiranog zapošljavanja u 2015. i 2017. godini prema županijama

Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora

Prema obliku planiranog zapošljavanja u tekućoj 2017. godini, 72,8% (164.339 radnika) predviđa zapošljavanje na ugovore na određeno vrijeme. Ovaj udio zapošljavanja nešto je niži nego 2015. godine kada je iznosio 78,8%. Unutar zapošljavanja na određeno vrijeme, planirano zapošljavanje na sezonskim poslovima iznosi 39,6% (65.160 radnika) zapošljavanja na određeno ili 28,9% ukupnog planiranog zapošljavanja. Udio planiranog sezonskog zapošljavanja u odnosu na ukupno zapošljavanje niže je 4p.b.u odnosu na 2015. godinu kada je ovaj udio iznosio 32,7% (53.691 radnik). Udio planiranog zapošljavanje na neodređeno najniži je (21,2%), a broj radnika za koji je planirano je 61.515.

Tablica 13. Struktura planiranog zapošljavanja u 2017. godini

	Planirano zapošljavanje temeljem ugovora o radu	OBLIK ZAPOSLENOSTI (%)		
		Neodređeno	Određeno	Sezonski poslovi (udio u određenom)
UKUPNO 2015.	164.369	21,2	78,8	41,4
UKUPNO 2017.	225.847	27,2	72,8	39,6
Oblik vlasništva				
Privatno	191.900	27,7	72,4	39,5
Državno/javno	27.755	28,7	71,2	39,7
Ostalo	6.192	7,6	92,3	42,8
Veličina poslodavca (privatni sektor)				
Mikro poslodavci-obrtnici	29.274	25,6	74,4	50,8
Mikro poslodavci	39.663	39,5	60,5	42,0
Mali poslodavci	69.488	30,5	69,5	19,6
Srednji poslodavci	25.448	18,4	81,6	51,5
Veliki poslodavci	28.027	14,2	85,8	56,4

Najviši udio zapošljavanja na neodređeno je u državnim ili javnim oblicima vlasništva (28,7%), a zatim u privatnom sektoru gdje je ovaj udio manji za samo jedan postotni bod (27,7%). Zapošljavanje na neodređeno značajno manje se planira u poslovnim subjektima ostalih oblika vlasništva (7,6%). Preostalo planirano zapošljavanje je zapošljavanje na određeno u kojem udio sezonskog zapošljavanja iznosi oko dvije petine i kod državnih ili javnih poslodavaca i kod privatnih.

Zapošljavanje na neodređeno najčešće planiraju mikro poslodavci (39,5%) te mali poslodavci (30,5%) unutar privatnog sektora, a najrjeđe veliki poslodavci čiji udio zapošljavanja na neodređeno u ukupno planiranom zapošljavanju iznosi 14,2%.

Najveći udio planiranog sezonskog zapošljavanja u zapošljavanju na određeno unutar privatnog sektora otpada na velike poslodavce (56,4%), zatim srednje (51,5%) te obrtnike (50,5%).

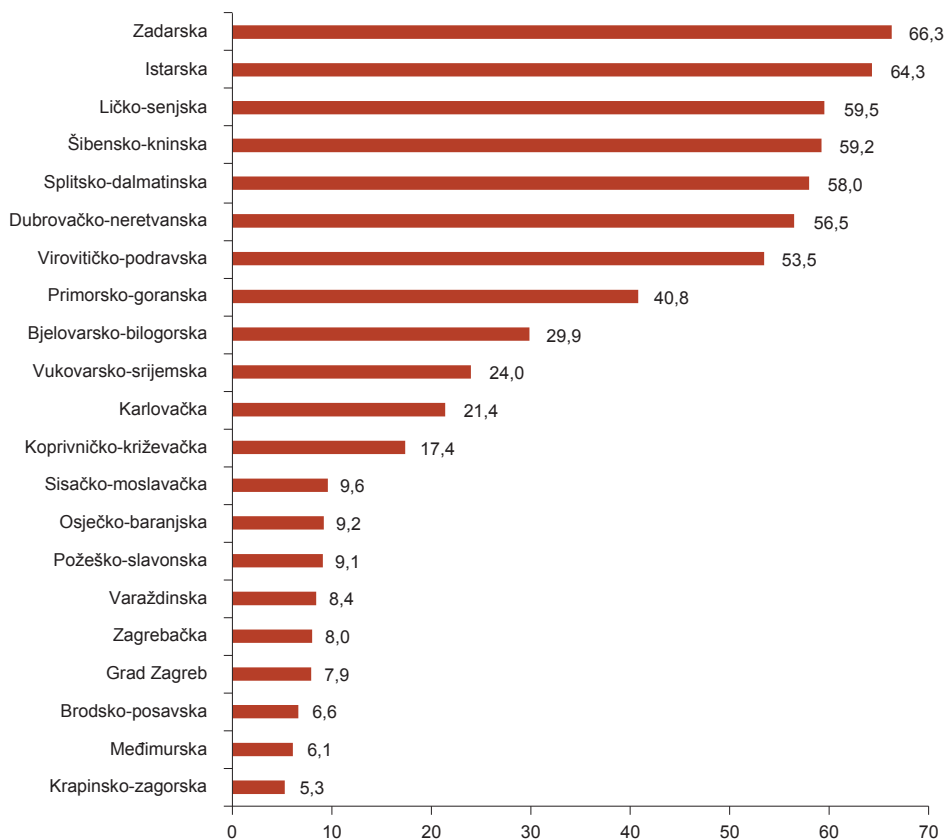
Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama

Kada je riječ udjelu sezonskog u ukupnom planiranom zapošljavanju, prednjače, kako je već istaknuto, priobalne županije, međutim, iznadprosječan udio sezonskog zapošljavanja u ukupnom planiranom zapošljavanju imaju i neke kontinentalne županije u kojima sezonski poslovi služe za rad u poljoprivredi ili odlazak u priobalne županije na rad u djelatnostima karakterističnim za turizam.

Od ukupnog planiranog zapošljavanja u 2017. godini, 28,9% odnosno 65.160 radnika, otpada na sezonsko zapošljavanje, a županije koje su iznad ovog udjela su: Zadarska županija (66,3%), Istarska (64,3%), Ličko-senjska (59,5%), Šibensko-kninska (59,2%), Splitsko-dalmatinska (58,0%), Dubrovačko-neretvanska (56,5%), Virovitičko-podravska (53,5%), Primorsko-goranska (40,8%), Bjelovarsko-bilogorska (29,9%).

Prema apsolutnim brojevima, županije s najvećim brojem planiranog zapošljavanja na sezonskim poslovima su Splitsko-dalmatinska (15.773 osoba), a potom Istarska (12.613 osoba).

Slika 11. Udio sezonskog u ukupnom planiranom zapošljavanju za 2017. prema županijama

Promatrano po područjima djelatnosti, sezonski radnici prema planiranom zapošljavanju najpotrebniji su u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (75,1% ili 33.880 osoba), zatim poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (48,9% ili 3.846 osoba), opskrbi vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom (38,4% ili 595 osoba), ostalim uslužnim djelatnostima (35,6 ili 1.944 osoba) te poslovanju nekretninama (31,6% ili 404 osoba).

Promatrano u apsolutnim brojevima najveći broj sezonskih radnika planiraju zapošljavati poslodavci iz djelatnosti pružanja smještaja i pripreme hrane (33.800), administrativnim i pomoćnim uslužnim djelatnostima (5.290), prerađivačkoj industriji (5.103) i trgovini na veliko i malo (5.002).

Slika 12. Udio sezonskog u ukupnom planiranom zapošljavanju prema područjima djelatnosti

Planirano zapošljavanje radnika prema razini obrazovanja

Obrazovna struktura radnika koje su poslodavci planirali zaposliti tijekom 2017. godine ukazuje na razlike potreba poslodavaca prema obliku i veličini vlasništva. Ukupno gledano, 70% planiranog zapošljavanja odnosi se na radnike sa srednjom školom, podjednako za radnike s četverogodišnjom i trogodišnjom školom. Planirano zapošljavanje radnika bez kvalifikacija (14,7%), odnosno bez srednje škole po udjelu je gotovo izjednačeno s potrebama za radnicima s tercijarnim obrazovanjem (15,3%), s tim da je udio radnika s dodiplomskim studijem ili viškom školom (5,9%) manje nego onih s završenim diplomskim studijem, fakultetom ili akademijom. U odnosu na 2015. godinu, najveća razlika u ukupnom planiranom zapošljavanju je među radnicima s četverogodišnjim srednjim obrazovanjem (-6,7p.b.) te radnicima bez srednjeg obrazovanja (-3,5p.b.).

U privatnom sektoru dominantna je potreba za radnicima sa srednjim obrazovanjem na koje se odnosi 74,3% potreba za zapošljavanje: 38,3% planiranog zapošljavanja odnosi se na radnike sa srednjom školom u trajanju od 3 godine, a 36,0%, na radnike sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina. Radnika bez srednjeg obrazovanja od strane privatnih poslodavaca planirano je zaposliti 14,1%, a s tercijarnom razinom obrazovanja ukupno 11,6%: 5,5% radnika s dodiplomskim studijem ili višom školom; te 6,1% radnika s diplomskim studijem, fakultetom ili akademijom.

U državnom ili javnom sektoru najčešće se planiraju zapošljavanja radnika sa diplomskim studijem, fakultetom ili akademijom i to u udjelu od 31,2% ukupnog planiranog zapošljavanja. Odmah iza njih po udjelu su radnici sa srednjom četverogodišnjom školom (29,1%), dok se 20% potreba odnosi na radnike bez srednjeg obrazovanja. Razmjerno je mali udio planiranog zapošljavanja radnika s dodiplomskim studijem ili višom školom u odnosu na broj planiranih zapošljavanja s najvišom obrazovnom razinom.

Gledajući isključivo privatne poslodavce, vidi se da kod obrtnika dominiraju radnici s trogodišnjom srednjom školom (61,7%), kod mikro poslodavaca koji nisu obrtnici također je trogodišnja razina obrazovanja dominantna (41,6%), no razmjerno velik udio je i planiranog zapošljavanja radnika sa srednjom školom u trajanju od četiri ili više godine (36,3%), kod malih poslodavaca najviše je planiranih radnika sa srednjom četverogodišnjom školom (37,3%), što je slučaj i sa srednjim (38,9%) i velikim poslodavcima (42,7%).

Tablica 14. Struktura planiranog zapošljavanja u 2017. godini prema potrebnoj razini obrazovanja

	Planirano zapošljavanje temeljem ugovora o radu	RAZINA OBRAZOVANJA (%)				
		Nezavršena/završena osnova škola	Srednja škola u trajanju do 3 godine	Srednja škola u trajanju 4 ili više godina	Dodiplomski studij/ viša škola	Diplomski studij/fakultet, akademija
UKUPNO 2015.	164.369	11,2	30,5	42,2	5,8	10,2
UKUPNO 2017.	225.847	14,7	34,5	35,5	5,9	9,4
Oblik vlasništva						
Privatno	191.900	14,1	38,3	36,0	5,5	6,1
Državno/javno	27.755	19,9	12,2	29,1	7,6	31,2
Ostalo	6.192	12,8	17,2	46,9	10,6	12,6
Veličina poslodavca (privatni sektor)						
Mikro poslodavci -obrnici	29.274	11,0	61,7	23,8	1,6	1,8
Mikro poslodavci	39.663	6,6	41,6	36,3	8,2	7,4
Mali poslodavci	69.488	21,6	28,3	37,3	5,8	7,0
Srednji poslodavci	25.448	13,0	36,8	38,9	5,3	6,0
Veliki poslodavci	28.027	10,0	35,7	42,7	4,9	6,7

Iskazana potražnja za zanimanjima

Poslodavci koji su se pozitivno izrazili o namjeri zapošljavanja radnika na ugovor o radu u tekućoj godini imali su priliku navesti do tri zanimanja za koja su očekivali da će imati najveću potrebu za zapošljavanjem. U tablici 17. prikazana su zanimanja unutar njihova roda koja su se najčešće spominjala od strane poslodavaca. Prikaz je organiziran na način da je prikazano prvih šest zanimanja svakog roda uz uvjet da je zanimanje spomenuto više od trideset puta. Na taj način izostalo je spominjanje zanimanja iz roda 1. Zakonodavci, dužnosnici i direktori jer je planirano zapošljavanje ukupno dvanaest osoba, svi su drugi rodovi zanimanja u većem ili manjem opsegu zastupljeni, ovisno o broju zanimanja koja su spomenuta više od trideset puta.

S obzirom da uz upit nije tražen broj radnika koji poslodavci trebaju u određenom zanimanju, u prikazu dominiraju potrebe manjih poslodavaca te se u brojčanom smislu ne mogu preslikati na populaciju.

Tablica 15. Predviđene potrebe za radnicima prema rodu zanimanja i zanimanju

Rod zanimanja i zanimanje	Broj navoda od strane poslodavaca
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	2713
2441617. diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	229
3231114. medicinska sestra	160
3320116. odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	160
2429617. diplomirani pravnik/diplomirana pravica	130
2142217. diplomirani građevinski inženjer/diplomirana građevinska inženjerka	98
2145917. diplomirani strojarški inženjer/diplomirana strojarška inženjerka	85
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	1010
3433316. ekonomist/ekonomistica	91
3415116. komercijalist/komercijalistica	48
3115914. strojarški tehničar/strojarška tehničarka	45
3113714. elektrotehničar/elektrotehničarka	44
3121516. informatičar/informatičarka	44
3433116. ekonomist/ekonomistica računovodstva i financija	41
4. Administrativni službenici	470
4190154. administrativni službenik/administrativna službenica	138
4222124. recepcionar/recepcionarka	53
4121214. ekonomski službenik/ekonomska službenica	42
4131124. skladištar/skladištarka	39
4121184. knjigovođa/knjigovotkinja	36
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	1592
5123133. konobar/konobarica	422
5122123. kuhar/kuharica	308

5220213. prodavač/prodavačica	223
5133132. njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba	97
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	91
5122112. pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	84
5220225. trgovac/trgovkinja	61
5141133. frizer/frizerka	53
5121142. hotelska sobarica	32
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	2080
7122123. zidar/zidarica	144
7222423. bravar/bravarica	103
7124123. tesar/tesarica	96
7212133. zavarivač/zavarivačica	77
7231233. automehaničar/automehaničarka	66
7422123. stolar/stolarica	56
8. Rukovateli postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	708
8324113. vozač/vozačica teretnog vozila	189
8332823. rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	56
8324123. vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom	53
8323115. vozač/vozačica autobusa	49
8322143. vozač/vozačica lakog dostavnog vozila	47
8324133. vozač/vozačica tegljača s poluprikolicom	33
9. Jednostavna zanimanja	1059
9132111. čistačica	279
9320131. radnik/radnica na proizvodnoj liniji	60
9320121. radnik/radnica u održavanju	57
9911111. radnik/radnica bez zanimanja	56
9211421. poljoprivredni radnik/poljoprivredna radnica	44
9162111. čistač/čistačica ulica	40

U ovogodišnjoj anketi na pitanje o zanimanjima za koja poslodavci očekuju najveće potrebe za zapošljavanje, od navedenih zanimanja koja su poslodavci naveli, njih 9.736 su se nedvosmisleno mogla razvrstati prema nacionalnoj klasifikaciji zanimanja.

Prema broju unosa zanimanja unutar određenog roda, napravljen je prikaz svih unosa na slici 12. Prema ovom grafičkom prikazu vidljivo je da 28% svih unosa otpada na rod znanstvenika, inženjera i stručnjaka; 21% svih unosa na zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji; 16% na uslužna i trgovačka zanimanja; po 11% na jednostavna zanimanja te zanimanja tehničara stručnih suradnika i suradnica; 7% svih unosa odnosi se na rukovoditelje postrojenjima, strojevima, industrijske proizvođače i sastavljače proizvoda; 5% na administrativne službenike; 1% na poljoprivrednike, šumare, ribare i lovce; te manje od 1% na zakonodavce, dužnosnike i direktore.

Suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje

Korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja od strane poslodavaca

U sklopu ovogodišnjeg upitnika, kao i ranijih godina, ispitan je interes poslodavaca za mjere aktivne politike zapošljavanja. Unutar istog upita postavljeno je pitanje njihove upoznatosti s pojedinim mjerama koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje. Ispitan je interes i namjera poslodavaca za korištenjem mjere aktivne politike zapošljavanja.

Udio poslodavaca koji su iskazali interes za pojedinom grupom mjera najveći je u slučaju Stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa. Gotovo polovica poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje (46,5%), zainteresirani su za korištenje mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i ovaj udio zainteresiranih poslodavaca vrlo je blizak onom iz 2015. godine (46,9%) što upućuje na zaključak da interes za ovu mjeru nije značajno promijenjen te je i dalje velik.

Druge dvije mjere za koje su poslodavci pokazali najviše interesa su sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (40,9%) te javne radove (40,3%). Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika mjera je predviđena samo za privatne poslodavce, a u odnosu na 2015. godinu interes poslodavaca se blago smanjio (-2p.b.). Javni radovi mjera su predviđena samo za državni ili javni sektor te za poslovne subjekte ostalih oblika vlasništva. Iako je u ovogodišnjoj anketi relativno visok udio poslodavaca izrazio interes za ovu mjeru, on je u odnosu na 2015. osjetno smanjen (-7,3p.b.).

Interes za ostale mjere izrazio je znatno manji udio poslodavaca nego za spomenute tri. Mjera pod nazivom „Stalni sezonac“ namijenjena isključivo poslodavcima iz privatnog sektora i za nju je zainteresirano 7% poslodavaca. Gledaju li se samo poslodavci iz uslužnog sektora, za koje je prvenstveno osmišljena, udio zainteresiranih privatnih poslodavaca je oko 23%. Iako je dio šire intervencije potpora za očuvanje radnih mjesta, zasebno je izdvojena zbog njenog značaja u kontekstu sezonskog rada.

Osim iskaza interesa, jedna od opcija odgovora na ovaj upit odnosila se na upoznatost poslodavaca s određenom skupinom mjera. Najveći broj poslodavaca (14,6%) nije upoznat s mjerom Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa. S potporama za očuvanje radnih mjesta nije upoznat 13,7% poslodavaca, s osposobljavanjem na radnom mjestu njih 11,4% te, unatoč velikom interesu za mjeru, sa sufinanciranje zapošljavanja novih radnika, 10,5% nije upoznat s njom. Dakle, za pojedine mjere tek između 4 i 16% poslodavaca izjasnilo se da nije upoznat s njima, što upućuje na relativno dobru informiranost poslodavaca o mjerama.

Poslodavci koji su iskazali interes za određenu mjeru upitani su i za broj osoba koje bi angažirali putem te mjere. Iz odgovora poslodavaca napravljena je procjena na populaciju, međutim brojevi koji su prikazani u tablici 29. predstavljaju potencijalni broj korisnika za koji poslodavci imaju kapacitet i koji u velikoj mjeri prelaze kako predviđene kvote tako i broj korisnika mjera ranijih godina. S obzirom na to, podatke možemo promatrati samo kao načelni interes poslodavaca koji ne odražava njihovo realno stanje kada su u pitanju uvjeti koje moraju zadovoljiti pri ugovaranju pojedine mjere. Prema broju osoba, najveći interes poslodavaca je za sufinanciranje zapošljavanja novih radnika i riječ je, u najvećem dijelu,

o poslodavcima iz prerađivačke industrije (21,9%) te trgovini na veliko i na malo (21,1%). Druga mjera po broju osoba koje bi poslodavci angažirali je Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a u najvećem dijelu riječ je o poslodavcima iz javne uprave i obrane (18,0%), zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (11,8%) te stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti (10,2%). Broj osoba je znatno manji kada su u pitanju ostale mjere aktivne politike zapošljavanja.

Tablica 16. Interes i upoznatost poslodavaca s mjerama aktivne politike zapošljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, struktura %

Vrsta mjere	2015. godina	2017. godina				
	Zainteresirani	Ne može procijeniti	Nemate interesa	Niste upoznati s mjerom	Zainteresirani	Broj osoba za koji je poslodavac zainteresiran
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (samo privatni sektor)	42,9	23,5	25,1	10,5	40,9	45.737
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	22,3	25,8	43,1	14,6	16,6	18.066
Potpora za očuvanje radnih mjesta (samo privatni sektor)	19,2	23,4	48,0	13,7	14,9	15.245
Stalni sezonac (samo privatni sektor)	.	19,8	63,8	9,4	7,1	7.955
Mjere javnih radova (samo civilni i javni sektor)	47,4	16,7	38,8	4,2	40,3	14.106
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	46,9	19,7	29,8	4,0	46,5	38.822
Osposobljavanje na radnom mjestu	.	26,1	45,0	11,4	17,5	16.492

Gledano prema obliku vlasništva, interes za bilo koju od mjera iskazao je najveći udio poslodavaca iz državnog ili javnog sektora (71,8%), a kada je riječ o pojedinoj mjeri, interes poslodavaca državnog ili javnog sektora najveći je za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa (69,0%). Velik udio poslodavaca ostalih oblika vlasništva (69,4%) zainteresirani su za barem jednu od mjera, a najveći udio zainteresiran je za javne radove (60,5%). Više od polovice privatnih poslodavaca (54,8%) imaju interes za nekom od mjera aktivne politike zapošljavanja, a najveći udio u ovom sektoru zainteresiran je za sufinanciranje zapošljavanja radnika (40,9%).

Tablica 17. Interes poslodavaca za mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po obliku vlasništva i veličini, %

	Interes za bilo kojom od mjera	Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (samo privatni sektor)	Sufinanciranje obrazovanja novih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	Potpore za očuvanje radnih mjesta	Stalni sezonač	Javni radovi	Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Osposobljavanje na radnom mjestu
Oblik vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	54,8	40,9	17,1	14,9	7,1		34,6	17,6
Državno ili javno	71,8					36,4	69,0	16,2
Ostalo	69,4					60,5	54,3	23,5
Veličina poslodavca (privatni sektor)								
Mikro poslodavci -obrtnici	49,6	36,5	14,0	14,3	7,7		27,3	13,2
Mikro poslodavci	54,2	40,1	14,8	15,2	8,0		34,5	16,7
Mali poslodavci	59,1	44,9	18,5	15,6	6,2		38,1	19,0
Srednji poslodavci	55,3	41,8	20,8	13,8	5,7		38,4	21,8
Veliki poslodavci	57,3	39,7	26,4	14,6	7,5		38,0	23,8

Za mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u državnom ili javnom sektoru zainteresirano je preko dvije trećine poslodavaca, dok je za istu mjeru u privatnom sektoru zainteresirana trećina poslodavaca. Najmanji interes među poslodavcima je za mjeru za očuvanje radnih mjesta (14,9%) namijenjenu privatnom sektoru.

Poslodavci zainteresirani za mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, upitani su o zanimanju u kojem bi angažirali korisnike ove mjere. Na ovo pitanje je ukupno 2884 poslodavca ponudilo valjan odgovor u skladu s Nacionalnom klasifikacijom zanimanja, a u tablici 19. prikazani su odgovori koji su se javili više od 20 puta, po brojnosti pojavljivanja. Najčešće navedeno zanimanje na koje bi poslodavci angažirali osobe putem mjere SOR je diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica (232 poslodavca), zatim odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece (175 poslodavaca) te administrativni službenik/administrativna službenica (131 poslodavac). Najviše zanimanja navedeno je unutar roda znanstvenici, inženjeri i stručnjaci (1537) što upućuje na velik interes za ovu mjeru kada su u pitanju visokoobrazovane osobe.

Tablica 18. Zanimanja za koja poslodavci imaju najveći interes za korištenje mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa

Zanimanja za koja poslodavci imaju najveći interes za angažman na Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	Broj poslodavaca koji je naveo zanimanje
diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	232
odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	175
administrativni službenik/administrativna službenica	131
učitelj/učiteljica razredne nastave	95
ekonomist/ekonomistica	94
diplomirani pravnik/diplomirana pravnica	92
razredni učitelj/razredna učiteljica	89
ekonomist/ekonomistica računovodstva i financija	75
frizer/frizerka	74
kuhar/kuharica	68
diplomirani građevinski inženjer/diplomirana građevinska inženjerka	58
knjigovođa/knjigovotkinja	47
medicinska sestra	39
diplomirani knjižničar/diplomirana knjižničarka	38
novinar/novinarka	38
upravni pravnik/upravna pravica	35
diplomirani socijalni radnik/diplomirana socijalna radnica	33
agronom/agronomka	30
farmaceutski tehničar/farmaceutska tehničarka	29
diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka	28
građevinski inženjer/građevinska inženjerka	27
konobar/konobarica	27
ekonomski službenik/ekonomska službenica	22
fizioterapeut/fizioterapeutkinja	21

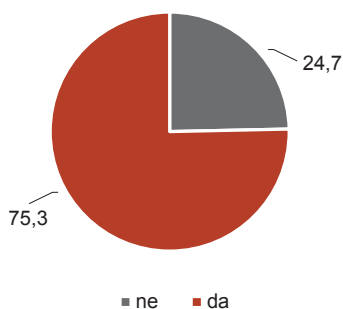
Opseg korištenja usluga Zavoda

S obzirom da postoji više vrsta usluga koje pruža Hrvatski zavod za zapošljavanje poslodavcima, zanimalo nas je koje usluge poslodavci namjeravaju koristiti u aktualnoj godini te kako su one raspoređene s obzirom oblik vlasništva te veličinu poslovnih subjekata korisnika.

Tri četvrtine od ukupnog broja poslodavaca izrazio je namjeru korištenja bar jedne od sedam vrsta usluga kojima se ispitivao opseg suradnje s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje:

- a) Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a
- b) Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova
- c) Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a
- d) Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)
- e) Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika
- f) Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja ili obrazovanja radnika, Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, „Stalni sezonac“)
- g) Korištenje usluga EURES-a – objava potrebe za radnikom iz drugih zemalja Europske unije.

Slika 13. Udio poslodavaca koji namjeravaju koristiti bar jednu od usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini

Najveći broj poslodavaca pozitivno se je izrazio o namjeri korištenja objava potreba za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a (66,9%) što i ne čudi s obzirom da govorimo o jednoj od primarnih aktivnosti Zavoda. Više od polovice poslodavaca namjerava koristiti i neku od mjera aktivne politike zapošljavanja (53,0%) što se nadovezuje na temu obrađenu u ranijem poglavlju. Osim ove dvije usluge zavoda, ciljano posredovanje – upućivanje odgovarajućih kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju) još je jedna usluga koju je prepoznao velik broj poslodavaca (39,6%) kao korisnu za svoje poslovanja te izrazio namjeru korištenja. Prema ostalim uslugama HZZ-a poslodavci su rjeđe pokazivali interes no postoji razlika promotrimo li njihov interes prema obliku vlasništva ili veličini poslovnog subjekta.

Tablica 19. Namjera korištenja usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini, %

Vrsta usluge	Namjera korištenja u 2017. godini		
	Namjeravam koristiti	Ne mogu procijeniti	Ne namjeravam koristiti
a) Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a	66,9	19,4	13,7
b) Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova	12,8	28,8	58,4
c) Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	39,6	30,7	29,7
d) Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)	9,7	30,3	60,0
e) Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	5,2	31,3	63,4
f) Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac)	53,0	28,1	19,0
g) Korištenje usluga EURES-a – objava potrebe za radnikom iz drugih zemalja Europske unije	4,5	26,0	69,4

Namjera korištenja usluga Zavoda u 2017., uzimajući u obzir minimalno jednu uslugu za koju su poslodavci zainteresirani, najveća je kod državnih ili javnih poslodavaca (86,2%) koji najčešće izražavaju interes za objavom potrebe za radnikom na web stranicama ili oglasnoj ploči HZZ-a (80,0%). To je najinteresantnija usluga i privatnim poslodavcima (61,1%), kojih će oko 70% u ovoj godini koristiti neku uslugu Zavoda, sudeći prema njihovom iskazanom interesu.

Interes za usluge HZZ-a, gledano prema veličini privatnih poslodavaca, uglavnom se povećava s povećanjem veličine poslovnog subjekta odnosno broja zaposlenih ljudi. Ovakva praksa ne čudi s obzirom da veće tvrtke najčešće imaju organizirane odjele koji se bave kadrovskom politikom što nerijetko predstavlja olakotnu okolnost pri organizaciji korištenja usluga vezanih za tržište rada. Osim toga, takav raspored ukazuje i na prostor koji se otvara u radu s manjim poslodavcima u smislu približavanja praksi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i olakšavanje korištenja nekih od usluga za koje ispunjavaju uvjete, a u cilju poboljšanja poslovnih procesa.

Tablica 20. Namjera korištenja usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini prema obliku vlasništva i veličini poslodavca

	Namjera korištenja bilo koje usluge HZZ-a u 2017.	a) Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a	b) Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova	c) Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	d) Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)	e) Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	f) Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja	g) Korištenje usluga EURES-a – objava potrebe za radnikom iz drugih zemalja Europske unije
Oblik vlasništva								
Privatno ili pretežno privatno	70,3	61,1	14,1	40,9	8,8	4,7	45,6	5,7
Državno ili javno	86,2	80,0	8,9	35,7	10,9	6,5	67,5	1,8
Ostalo	77,8	67,2	17,6	43,7	16,9	5,2	65,9	3,3
Veličina poslodavca (privatni sektor)								
Mikro-poslodavac - obrt	59,7	50,2	9,9	35,8	7,8	5,8	39,6	5,6
Mikro-poslodavci	65,7	54,5	10,7	36,9	7,5	4,3	44,3	3,7
Mali poslodavci	76,2	67,2	13,0	42,9	9,1	4,4	49,4	6,4
Srednji poslodavci	80,7	73,6	21,1	49,0	10,6	4,4	49,2	7,6
Veliki poslodavci	85,4	78,7	41,4	55,2	13,1	4,9	50,7	8,7

Što se tiče zainteresiranosti poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama (tablica 22.), ukupno 78,8% od onih koji su odgovorili na pitanje zainteresirano je za neki vid informiranja od strane HZZ-a. Interes nešto češće izražavaju poslodavci državnog ili javnog sektora (82,8%) od poslodavaca privatnog sektora (76,8%). Gledano po veličini privatnih poslodavaca, oni su zainteresiraniji za informiranje od strane Zavoda što je riječ o većem poslovnom subjektu: najzainteresiraniji su veliki poslodavci (91,6%), a najmanji interes su iskazali obrtnici (69,0%). Način komunikacije koji poslodavci najviše preferiraju je elektronička pošta, za što se opredijelila velika većina svih poslodavaca (86,0%), što je informacija koja može biti instruktivna i pri provođenju ankete poslodavaca u budućnosti. Telefonsku komunikaciju, posjet savjetnika HZZ-a ili organiziranu prezentaciju poslodavci su odabirali vrlo rijetko kao preferirane komunikacijske kanale.

Tablica 21. Zainteresiranost poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama te način informiranja, struktura %

	Zainteresirani za informiranje	E-mail	Telefonski	Posjet savjetnika HZZ-a	Organizirana prezentacija
UKUPNO	78,8	86,0	8,4	4,4	1,2
Oblik vlasništva					
Privatno ili pretežno privatno	76,8	83,4	10,2	5,1	1,2
Državno ili javno	82,8	91,0	4,9	2,9	1,2
Ostalo	83,5	90,3	4,4	4,4	1,0
Veličina poslodavca (privatni sektor)					
Mikro obrt - do 9 zaposlenih	69,0	70,8	22,1	6,3	0,8
Mikro - do 9 zaposlenih	73,0	84,1	9,3	5,2	1,4
Mali - 10 do 49 zaposlenih	79,7	87,4	7,2	4,4	1,0
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	88,2	91,0	3,1	4,5	1,4
Veliki - 250 i više zaposlenih	91,6	87,7	3,0	6,4	3,0

SAŽETAK

Zaposlenost. U 2016. godini došlo je do porasta ukupnog zapošljavanja, uspoređujemo li stanje s kraja 2014. godine. Prosječan porast udjela zaposlenih iznosio je, prema podacima Ankete poslodavaca, 8,8%. Najveći porast bilježi područje djelatnosti (E) opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (43,5%), najveća promjena broja zaposlenih dogodila se u području djelatnosti (G) trgovine na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala (30.406). S obzirom na regionalni raspored, porast broja zaposlenih u 2016. u odnosu na 2014. godinu ostvaren je u devetnaest županija, dok dvije županije bilježe smanjenje broja zaposlenih. Prema obliku vlasništva većina zaposlenih spada u privatni ili pretežno privatni sektor (65,5%), preostali zaposleni uglavnom su u organizacijama državnog ili javnog vlasništva (33,1%), s iznimkom 1,4% onih koji spadaju u ostale oblike vlasništva (udruge, zadruge, vjerske ustanove i sl.).

Zapošljavanje na temelju drugih oblika rada. Više od trećine poslodavaca (37,5%) izjasnilo se da je koristilo minimalno jedan oblik atipičnog zapošljavanja tijekom 2016. godine, te su ukupno angažirali 176.672 osobe.

Poteškoće pri zapošljavanju radnika. Gotovo tri četvrtine (72,6%) poslodavaca odgovorilo je da je tražilo radnike za zapošljavanje, što je za oko 10 postotnih bodova (p.b.) više od udjela odgovora iz 2014. godine, kada se tako izjasnilo 63,6% poslodavaca. Radnici su se najviše tražili od strane državnih ili javnih poslodavaca (77,4 %), a kod privatnih poslodavaca radnike su tražili gotovo svi veliki (98,3%) te srednji (94,5%), četiri petine malih poslodavaca (80,7%) te nešto više od polovice mikro poslodavaca (59,5%) i obrtnika (55,0%).

Poteškoće pri pronalaženju radnika u 2016. godini imala je gotovo polovica (49,0%) svih poslodavaca koji su tražili radnike, što je znatno više (+20 p.b.) u odnosu na anketu provedenu 2014. godine. Najviše poslodavaca koji su izrazili poteškoće pri pronalasku radnika je iz privatnog sektora (59,7%), dok je tek nešto manje od trećine radnika iz državnog ili javnog te iz ostalih oblika vlasništva potvrdno odgovorilo na ovo pitanje.

Raspored po županijama poslodavca koji su tražili radnike za zapošljavanje pokazuje da se njihov udio kreće od približno dvije trećine pa do 87,7%, koliko ih je u Gradu Zagrebu potvrdno odgovorilo na ovaj upit. Poslodavci u Gradu Zagrebu koji su tražili radnike imali su od svih županija i najveći udio onih koji su nailazili na poteškoće (44,2%), no gotovo u jednakoj mjeri kao i poslodavci u Varaždinskoj (44,0%), te nešto manje u Istarskoj (41,6%) i Primorsko-goranskoj županiji (39,6%). Ove četiri županije koje su u samom vrhu, prema udjelu poslodavaca koji su nailazili na poteškoće prilikom zapošljavanja radnika, ujedno su i županije s najmanjom prosječnom stopom nezaposlenosti u 2016. godini.

Više od polovice poslodavaca (56,5%) koji su imali poteškoće s pronalaženjem radnika, tražili su radnike za zapošljavanje na određeno (isključujući sezonsko zapošljavanje), zatim zapošljavanje na neodređeno (37,4%) te na sezonskim poslovima (15,3%).

Kao najčešću poteškoću koju poslodavci navode kao prepreku pri zapošljavanju radnika jest nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom.

Planirano zapošljavanje u 2017. godini. Tijekom 2017. godine 64,0% poslodavaca planira zapošljavati nove radnike, što je 15,6 postotnih bodova više nego u Anketi poslodavaca

2015. godine. Procijenjeni obim najavljenog zapošljavanja na osnovu odgovora koje su poslodavci ponudili je 225.847 osoba, što je za 16,3% više od broja ukupno zaposlenih na dan 31.12.2016. godine. Ova stopa planiranog zapošljavanja veća je za 3,4 postotna boda u odnosu na stopu planiranog zapošljavanja u 2015. godini.

Struktura planiranog zapošljavanja prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca. Stope zapošljavanja znatno su izraženije u poslovnim subjektima privatnog vlasništva (21,2%) te ostalih oblika vlasništva (31,1%), nego kod poslodavaca u državnom ili javnom vlasništvu (6,1%).

Struktura i stopa planiranoga zapošljavanja prema županijama. Iznadprosječna stopa planiranog zapošljavanja je u sljedećim županijama: Zadarskoj županiji (32,5%), Istarskoj (30,8%), Osječko-baranjskoj (27,9%), Ličko-senjskoj (26,4%), Virovitičko-podravskoj (24,0%), Dubrovačko-neretvanskoj (22,3%), Splitsko-dalmatinskoj (22,2%), Primorko-goranskoj (19,0%) te Šibensko-kinjskoj (18,8%).

Najniža stopa planiranog zapošljavanja jest u Varaždinskoj županiji i iznosi 8,3%. Sve ostale stope planiranog zapošljavanja su preko 10%, dakle broj planiranih zapošljavanja prelazi desetinu ukupno zaposlenih na dan 31.12.2016. godine.

Struktura planiranog zapošljavanja prema vrsti ugovora. Prema obliku planiranog zapošljavanja u tekućoj 2017. godini, 72,8% poslodavaca (s planom zapošljavanja 164.339 radnika) predviđa zapošljavanje na određeno vrijeme.

Unutar zapošljavanja na određeno, planirano zapošljavanje na sezonskim poslovima iznosi 39,6% zapošljavanja na određeno ili 28,9% ukupnog planiranog zapošljavanja.

Planirano zapošljavanje sezonskih radnika prema djelatnostima i županijama. Od ukupno planiranog zapošljavanja u 2017. godini, 28,9% otpada na sezonsko zapošljavanje, a županije koje su iznad ovog udjela su: Zadarska županija (66,3%), Istarska (64,3%), Ličko-senjska (59,5%), Šibensko-kinjska (59,2%), Splitsko-dalmatinska (58,0%), Dubrovačko-neretvanska (56,5%), Virovitičko-podravska (53,5%), Primorsko-goranska (40,8%) i Bjelovarsko-bilogorska (29,9%).

Promatrano po područjima djelatnosti, sezonski radnici prema planiranom zapošljavanju najpotrebniji su u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (75,1% ili 33.880 osoba), zatim poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (48,9% ili 3.846 osoba), opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenje otpadom (38,4% ili 595 osoba), ostalim uslužnim djelatnostima (35,6 ili 1.944 osoba) te poslovanju nekretninama (31,6% ili 404 osoba).

Planirano zapošljavanje radnika prema obrazovnoj razini. Ukupno gledano, najveći broj planiranog zapošljavanja odnosi se na radnike sa srednjom školom u trajanju od 4 ili više godina (35,5%) te radnike s trogodišnjom školom (34,5%). Planirano zapošljavanje radnika bez kvalifikacija (14,7%), odnosno bez srednje škole po udjelu je gotovo izjednačeno s potrebama za radnicima s tercijarnim obrazovanjem (15,3%), s tim da je udio radnika s dodiplomskim studijem ili viškom školom (5,9%) manje nego onih sa završenim diplomskim studijem, fakultetom ili akademijom. U odnosu na 2015. godinu, najveća razlika u ukupnom planiranom zapošljavanju je među radnicima s četverogodišnjim srednjim obrazovanjem (-6,7p.b.) te radnicima bez srednjeg obrazovanja (-3,5p.b.).

Iskazana potražnja za zanimanjima. U ovogodišnjoj anketi na pitanje o zanimanjima za koja poslodavci očekuju najveću potrebu za zapošljavanjem, poslodavci su ukupno naveli 9.736 zanimanja koja su se nedvosmisleno mogla razvrstati prema nacionalnoj klasifikaciji zanimanja.

Prema broju unosa zanimanja unutar određenog roda, 28% svih unosa otpada na rod znanstvenika, inženjera i stručnjaka; 21% svih unosa na zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji; 16% na uslužna i trgovačka zanimanja; po 11% na jednostavna zanimanja te zanimanja tehničara stručnih suradnika i suradnica; 7% svih unosa odnosi se na rukovoditelje postrojenjima, strojevima, industrijske proizvođače i sastavljače proizvoda; 5% na administrativne službenike; 1% na poljoprivrednike, šumare, ribare i lovce; te manje od 1% na zakonodavce, dužnosnike i direktore.

Korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja od strane poslodavaca. Udio poslodavaca koji su iskazali interes za pojedinom grupom mjera najveći je u slučaju Stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Gotovo polovica poslodavaca koji su odgovorili na ovo pitanje (46,5%), zainteresirani su za korištenje ove mjere i ovaj udio zainteresiranih poslodavaca vrlo je blizak onom iz 2015. godine (46,9%) što upućuje na zaključak da interes za ovu mjeru nije značajno promijenjen.

Druge dvije mjere za koje su poslodavci pokazali najviše interesa su sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (40,9%) te javni radovi (40,3%). Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika mjera je predviđena samo za privatne poslodavce, a u odnosu na 2015. godinu interes poslodavaca se blago smanjio (-2p.b.). Javni radovi mjera su predviđena samo za državni ili javni sektor te za poslovne subjekte ostalih oblika vlasništva. Iako je u ovogodišnjoj anketi relativno visok udio poslodavaca izrazio interes za ovom mjerom, on je u odnosu na 2015. godinu osjetno smanjen (-7,3p.b.).

Interes za ostale mjere izrazio je znatno manji udio poslodavaca nego za spomenute tri. Najniži udio poslodavaca (7,1%) iskazao je interes za mjerom pod nazivom „Stalni sezonač“ koja spada u skupinu potpora za očuvanje radnih mjesta i namijenjena je isključivo poslodavcima iz privatnog sektora. Zasebno je izdvojena zbog njenog značaja u kontekstu sezonskog rada.

Opseg korištenja usluga Zavoda. Najveći broj poslodavaca pozitivno se izrazio o namjeri korištenja objava potreba za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a (66,9%) što i ne čudi s obzirom da govorimo o jednoj od primarnih aktivnosti Zavoda. Više od polovice poslodavaca namjerava koristiti i neku od mjera aktivne politike zapošljavanja (53,0%) što se nadovezuje na temu obrađenu u ranijem poglavlju. Osim ove dvije usluge Zavoda, ciljano posredovanje – upućivanje odgovarajućih kandidata za zapošljavanje još je jedna usluga koju je prepoznao velik broj poslodavaca (39,6%) kao korisnu za svoje poslovanje te izrazio namjeru korištenja. Prema ostalim uslugama HZZ-a poslodavci su rjeđe iskazivali interes, no postoji razlika promotrimo li njihov interes prema obliku vlasništva ili veličini poslovnog subjekta.

PRILOG I – Tablice

**PRILOG I - 1 – Odlasci u inozemstvo zaposlenih osoba prema području
djelatnosti u kojoj su bile zaposlene**

Područje djelatnosti	Broj odlazaka u inozemstvo zaposlenih osoba tijekom 2016.	Broj ukupno zaposlenih 31.12.2016.	Zaposlenih koji su otišli u inozemstvo u ukupno zaposlenima (%)
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	363	37017	1,0
B - Rudarstvo i vađenje	11	3311	0,3
C - Prerađivačka industrija	4273	258493	1,7
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	33	12259	0,3
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	226	26063	0,9
F - Građevinarstvo	5210	93059	5,6
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	2888	235232	1,2
H - Prijevoz i skladištenje	1621	82317	2,0
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2559	77037	3,3
J - Informacije i komunikacije	266	34508	0,8
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	92	49126	0,2
L - Poslovanje nekretninama	105	6605	1,6
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2318	62415	3,7
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	599	44405	1,3
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	235	105691	0,2
P - Obrazovanje	327	114349	0,3
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	797	94010	0,8
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	92	21783	0,4
S - Ostale uslužne djelatnosti	354	23906	1,5
Ukupno	22369	1381586	1,6

PRILOG I - 2 – Odlasci u inozemstvo zaposlenih osoba prema županijskom rasporedu

Županija	Broj odlazaka u inozemstvo zaposlenih osoba tijekom 2016.	Broj ukupno zaposlenih 31.12.2016.	Zaposlenih koji su otišli u inozemstvo u ukupno zaposlenima (%)
Brodsko-posavska	939	26.570	3,5
Vukovarsko-srijemska	914	31.742	2,9
Međimurska	940	35.306	2,7
Sisačko-moslavačka	594	28.862	2,1
Osječko-baranjska	1.285	67.140	1,9
Zagrebačka	1.301	71.042	1,8
Virovitičko-podravska	233	13.864	1,7
Varaždinska	900	53.900	1,7
Grad Zagreb	8.400	505.897	1,7
Zadarska	570	34.729	1,6
Bjelovarsko-bilogorska	361	22.613	1,6
Dubrovačko-neretvanska	436	27.584	1,6
Šibensko-kninska	285	18.160	1,6
Karlovačka	420	28.887	1,5
Primorsko-goranska	1.367	95.013	1,4
Ličko-senjska	131	9.182	1,4
Koprivničko-križevačka	342	25.207	1,4
Istarska	832	63.669	1,3
Splitsko-dalmatinska	1.526	122.713	1,2
Krapinsko-zagorska	387	31.195	1,2
Požeško-slavonska	176	15.249	1,2

PRILOG I - 3 – Angažirane osobe putem atipičnih oblika rada prema području djelatnosti

Područje djelatnosti	Ukupan broj angažiranih osoba u 2016.			
	Ugovor o djelu	Autorski ugovor	Studentski ili učenički ugovor	Agencije za privremeno zapošljavanje
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	799	632	2.265	3.861
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.123	48	824	2.525
C - Prerađivačka industrija	3.222	532	6.184	1.678
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	6.703	911	17.007	1.239
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	473	49	370	755
F - Građevinarstvo	1.570	45	1.250	440
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	2.258	5.677	4.598	345
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	94	11	189	318
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	3.605	4.537	12.132	305
S - Ostale uslužne djelatnosti	3.200	3.027	2.507	255
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	4.244	1.679	1.135	231
H - Prijevoz i skladištenje	959	167	2.494	220
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	3.215	2.560	8.272	164
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	7.138	140	2.335	159
L - Poslovanje nekretninama	577	68	448	141
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	3.202	1.529	988	119
B - Rudarstvo i vađenje	6	5	31	109
P - Obrazovanje	7.351	3.005	3.180	29
J - Informacije i komunikacije	1.297	17.617	4.272	23
Ukupno	51.036	42.239	70.481	12.916

PRILOG I - 4 – Poteškoće poslodavaca pri pronalasku radnika prema području djelatnosti

Područje djelatnosti	Udio poslodavaca s poteškoćama u pronalasku radnika u 2016.
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	48,4
B - Rudarstvo i vađenje	39,1
C - Prerađivačka industrija	60,6
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	25,6
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	27,6
F - Građevinarstvo	73,1
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	51,7
H - Prijevoz i skladištenje	59,4
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	64,4
J - Informacije i komunikacije	52,2
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	45,2
L - Poslovanje nekretninama	45,0
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	44,4
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	62,6
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	9,7
P - Obrazovanje	38,8
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	46,8
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	26,3
S - Ostale uslužne djelatnosti	39,3
Ukupno	49,0

PRILOG I - 5 - Zastupljenost poteškoća pri pronalaženju radnika prema područjima djelatnostima

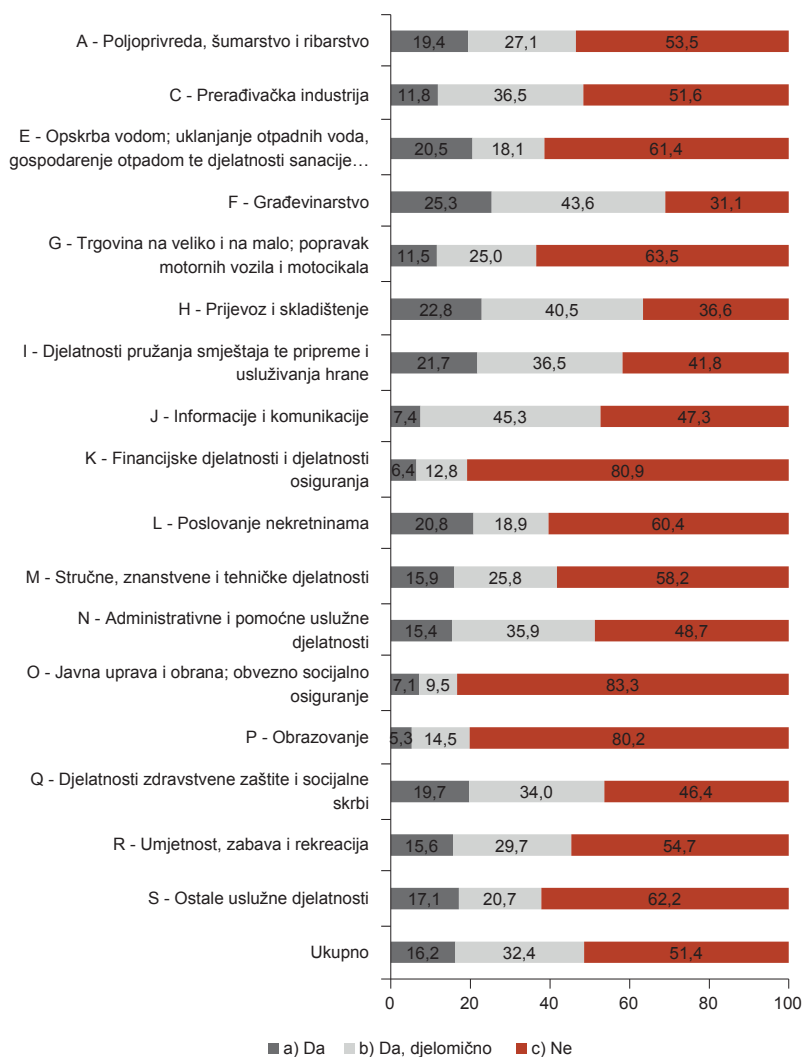
Područje djelatnosti	Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika	Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)	Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidat	Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	Nešto drugo
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	27,3	17,5	44,8	2,2	3,8	4,4	7,7	48,1	30,1	4,4
B - Rudarstvo i vađenje	35,7	14,3	57,1	0,0	14,3	0,0	0,0	35,7	35,7	0,0
C - Prerađivačka industrija	48,6	41,5	56,8	5,0	4,6	3,0	7,9	39,5	25,8	1,5
D - Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	21,1	31,6	42,1	5,3	5,3	5,3	5,3	31,6	36,8	0,0
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	39,1	23,0	44,8	1,1	1,1	11,5	4,6	24,1	19,5	1,1
F - Građevinarstvo	51,7	42,5	63,9	0,6	2,5	3,0	4,6	34,8	22,4	1,6
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	40,6	27,1	54,9	7,8	6,5	3,1	21,3	53,1	34,8	2,7
H - Prijevoz i skladištenje	50,4	26,9	50,0	0,4	9,7	16,0	7,5	39,9	31,7	1,1
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	42,0	31,8	56,9	1,6	15,4	0,5	23,3	54,9	34,6	3,2
J - Informacije i komunikacije	38,6	32,3	64,6	24,1	9,5	1,9	20,9	38,6	24,1	1,9
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	13,7	9,8	58,8	7,8	3,9	19,6	25,5	41,2	54,9	2,0
L - Poslovanje nekretninama	44,4	14,8	40,7	5,6	18,5	7,4	13,0	35,2	31,5	0,0
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	58,1	37,7	47,6	9,4	15,7	7,3	17,8	40,3	20,4	2,6
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	27,3	25,3	30,8	2,5	8,1	12,6	17,2	54,0	43,9	7,1
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	56,8	34,1	31,8	11,4	0,0	0,0	6,8	20,5	27,3	9,1
P - Obrazovanje	69,8	55,6	9,4	0,2	1,8	1,8	2,5	5,8	5,6	2,5
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	59,2	35,3	19,6	0,3	2,0	8,1	10,6	30,0	20,4	3,8
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	32,9	35,7	31,4	0,0	14,3	7,1	8,6	27,1	28,6	5,6
S - Ostale uslužne djelatnosti	37,9	24,2	40,3	1,6	1,6	4,0	29,0	57,3	34,7	0,0
Ukupno	48,3	36,3	46,8	3,5	6,1	4,6	11,5	38,0	25,9	2,5

PRILOG I - 6 - Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po rodovima zanimanja i zanimanjima

Rod NKZ/NKZ	a) Da, u cijelosti	b) Da, djelomično	c) Ne
2. Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	11,3	23,5	65,3
3231114. medicinska sestra	23,2	39,0	37,8
3320116. odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	1,9	17,0	81,1
2331517. učitelj/učiteljica matematike	9,6	13,5	76,9
2221117. doktor/doktorica medicine	22,5	45,0	32,5
2145917. diplomirani strojarSKI inženjer/diplomirana strojarSKA inženjerka	8,8	26,5	64,7
2322117. profesor/profesoricA matematike	6,5	9,7	83,9
2331537. učitelj/učiteljica fizike	6,5	16,1	77,4
2142217. diplomirani građevinski inženjer/diplomirana građevinska inženjerka	19,2	19,2	61,5
2131367. diplomirani programer/diplomirana programerka	12,0	60,0	28,0
2441617. diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	0,0	39,1	60,9
2131727. diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka	14,3	42,9	42,9
3. Tehničari i stručni suradnici/stručne suradnice	8,6	24,6	66,8
3415116. komercijalist/komercijalistica	0,0	27,3	72,7
4. Administrativni službenici	13,3	19,3	67,4
4121184. knjigovođa/knjigovotkinja	4,2	8,3	87,5
4222124. recepcionar/recepcionarka	12,0	40,0	48,0
5. Uslužna i trgovačka zanimanja	17,7	31,7	50,6
5123133. konobar/konobarica	17,5	34,9	47,6
5122123. kuhar/kuharica	20,2	41,3	38,5
5220213. prodavač/prodavačica	9,0	19,2	71,8
5122112. pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	29,2	27,1	43,8
5133132. njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba	25,0	29,5	45,5
5141133. frizer/frizerka	16,1	38,7	45,2
5169113. zaštitar osoba i imovine	0,0	30,8	69,2
5220225. trgovac/trgovkinja	13,0	13,0	73,9
6. Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	14,3	40,0	45,7
7. Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	19,7	42,3	38,0
7122123. zidar/zidarica	27,0	47,0	26,0
7124123. tesar/tesarica	29,1	50,6	20,3
7222423. bravar/bravarica	14,9	39,2	45,9

7212133. zavarivač/zavarivačica	17,7	50,0	32,3
7122313. zidar i tesar/zidarica i tesarica	30,2	49,1	20,8
7123123. armirač/armiračica	29,5	56,8	13,6
7231233. automehaničar/automehaničarka	11,6	23,3	65,1
7422123. stolar/stolarica	24,3	51,4	24,3
7137123. elektroinstalater/elektroinstalaterka	27,8	27,8	44,4
7137143. električar/električarka održavanja	11,1	38,9	50,0
7436132. šivač/šivačica	6,9	31,0	62,1
7136123. vodoinstalater/vodoinstalaterka	17,9	39,3	42,9
7136213. instalater/instalaterka grijanja i klimatizacije	21,4	39,3	39,3
8211913. rukovatelj/rukovateljica brojčano upravljanim strojem za obradu kovina	7,1	46,4	46,4
7222435. bravar, majstor/bravarica, majstorica	22,2	55,6	22,2
7223213. kovinotokar/kovinotokarica	11,1	25,9	63,0
7133113. fasader/fasaderka	20,0	40,0	40,0
7412132. pekar/pekarica bureka i pizze	36,0	40,0	24,0
7412213. slastičar/slastičarka	24,0	36,0	40,0
7412113. pekar/pekarica	8,3	54,2	37,5
7141143. soboslikar i ličilac/soboslikarica i ličiteljica	22,7	45,5	31,8
7411123. mesar/mesarica	4,5	36,4	59,1
8. Rukovatelji postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	19,2	36,1	44,7
8324113. vozač/vozačica teretnog vozila	26,6	36,0	37,4
8324123. vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom	20,0	40,0	40,0
8332823. rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	25,6	28,2	46,2
8323115. vozač/vozačica autobusa	6,7	56,7	36,7
8324133. vozač/vozačica tegljača s poluprikolicom	31,8	36,4	31,8
9. Jednostavna zanimanja	20,5	29,7	49,7
9132111. čistačica	23,2	25,6	51,2
9320131. radnik/radnica na proizvodnoj liniji	18,5	44,4	37,0
9211421. poljoprivredni radnik/poljoprivredna radnica	23,8	33,3	42,9

PRILOG I - 7- Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po područjima djelatnosti

PRILOG I - 8 - Zastupljenost poslodavaca koji bi poteškoće rješavali zapošljavanjem radnika iz inozemstva po područjima djelatnosti

Područja djelatnosti/djelatnosti	Ukupno	a) Da	b) Da, djelomično	c) Ne
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	170	19,4	27,1	53,5
C - Prerađivačka industrija	972	11,8	36,5	51,6
7212133. zavarivač/zavarivačica	48	18,8	45,8	35,4
7222423. bravar/bravarica	63	14,3	36,5	49,2
E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	83	20,5	18,1	61,4
F - Građevinarstvo	789	25,3	43,6	31,1
7122123. zidar/zidarica	83	28,9	48,2	22,9
7122313. zidar i tesar/zidarica i tesarica	45	28,9	46,7	24,4
7123123. armirač/armiračica	40	30,0	57,5	12,5
7124123. tesar/tesarica	72	29,2	50,0	20,8
8332823. rukovatelj/rukovateljica građevinskim strojevima	31	29,0	22,6	48,4
G - Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	416	11,5	25,0	63,5
5220213. prodavač/prodavačica	55	7,3	18,2	74,5
H - Prijevoz i skladištenje	232	22,8	40,5	36,6
8324113. vozač/vozačica teretnog vozila	61	27,9	42,6	29,5
8324123. vozač/vozačica teretnog vozila s prikolicom	31	25,8	45,2	29,0
I - Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	543	21,7	36,5	41,8
5122112. pomoćni kuhar/pomoćna kuharica	35	28,6	34,3	37,1
5122123. kuhar/kuharica	141	24,1	41,8	34,0
5123133. konobar/konobarica	211	17,1	35,1	47,9
J - Informacije i komunikacije	148	7,4	45,3	47,3
K - Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	47	6,4	12,8	80,9
L - Poslovanje nekretninama	53	20,8	18,9	60,4
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	182	15,9	25,8	58,2
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	195	15,4	35,9	48,7
9132111. čistačica	35	20,0	31,4	48,6
O - Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	42	7,1	9,5	83,3

P - Obrazovanje	531	5,3	14,5	80,2
2322117. profesor/profesora matematika	31	6,5	9,7	83,9
2331517. učitelj/učiteljica matematika	52	9,6	13,5	76,9
2331537. učitelj/učiteljica fizike	31	6,5	16,1	77,4
3320116. odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	53	1,9	17,0	81,1
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	371	19,7	34,0	46,4
2221117. doktor/doktorica medicine	31	19,4	45,2	35,5
3231114. medicinska sestra	75	22,7	40,0	37,3
5133132. njegovatelj/njegovateljica starijih i nemoćnih osoba	42	26,2	28,6	45,2
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	64	15,6	29,7	54,7
S - Ostale uslužne djelatnosti	111	17,1	20,7	62,2

**PRILOG II – Upitnik za poslodavce
2017.**

UPITNIK ZA POSLODAVCE 2017.

VAŠ PRISTUPNI KOD ZA ONLINE UPITNIK NA upitnici.hzz.hr JE:

Ukoliko odlučite popunjavati ovaj tiskani upitnik molimo dostavite ga što prije Vašem područnom uredu HZZ-a, a najkasnije do 6. ožujka 2017. na adresu:

Oznakom obilježena su pitanja za koja su priložena dodatna pojašnjenja i upute na posljednjoj stranici.*

Kontakt-podaci o osobi koja ispunjava upitnik*

Ime i prezime: _____

Telefon/mobitel: _____

E-mail: _____

Funkcija koju obavlja: _____

I. OSNOVNI PODACI

1. Podaci o poslodavcu: *

1.1. Naziv organizacije: _____

1.2. Oblik vlasništva (zaokružite slovo ispred odgovora):

- a) Privatno b) Pretežito privatno c) Pretežito državno/javno d) Državno/javno
e) Zadružno f) Udruga g) Nešto drugo (navedite što): _____

II. ZAPOSLENOST

2. Koliko je bilo zaposlenih radnika na temelju UGOVORA O RADU u Vašoj organizaciji na dan 31. prosinca 2016.:

	Ukupno
Ukupan broj zaposlenih	

2.1. Jeste li, tijekom 2016. godine, s nekim zaposlenicima koji su imali ugovor na ODREĐENO sklopili ugovor na NEODREĐENO? Ako da, molimo Vas upišite o kojem broju zaposlenika je riječ.

- a) Da, broj _____
b) Ne, tijekom 2016. nismo imali zaposlenih na ugovor na određeno
c) Ne, niti s jednim zaposlenim na ugovor na određeno nismo sklopili ugovor na neodređeno
d) Ne znam / ne mogu procijeniti

2.2. Jesu li, prema Vašim saznanjima, tijekom 2016. neki od Vaših zaposlenika prekinuli radni odnos da bi otišli raditi u inozemstvo? Ako da, molimo Vas upišite o kojem broju zaposlenika je riječ.

- a) Da, broj _____
b) Ne
c) Nemam takvih saznanja / ne mogu procijeniti

5.2.1. Navedite razloge koji su Vam stvarali poteškoće pri nalaženju radnika u zanimanju koje ste u prethodnom pitanju naveli pod rednim brojem 1. (moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
- b) Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja
- c) Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom
- d) Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu
- e) Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika
- f) Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom, navedite kojom _____
- g) Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)
- h) Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata
- i) Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
- j) Neki drugi razlog, navedite koji: _____

5.2.2. Navedite razloge koji su Vam stvarali poteškoće pri nalaženju radnika u zanimanju koje ste u prethodnom pitanju naveli pod rednim brojem 2.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
- b) Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja
- c) Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom
- d) Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu
- e) Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika
- f) Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom, navedite kojom _____
- g) Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)
- h) Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata
- i) Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
- j) Neki drugi razlog, navedite koji: _____

5.2.3. Navedite razloge koji su Vam stvarali poteškoće u nalaženju radnika u zanimanju koje ste u prethodnom pitanju naveli pod rednim brojem 3.

(moguće je zaokružiti više odgovora)

- a) Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom
- b) Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja
- c) Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom
- d) Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu
- e) Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranoga jezika
- f) Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom, navedite kojom _____
- g) Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama (komunikativnost, timski rad i sl.)
- h) Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata
- i) Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću
- j) Neki drugi razlog, navedite koji: _____

5.3.1. Smatrate li da bi se Vaša potreba za radnicima zanimanja koje ste naveli pod rednim brojem 1 mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva?

- a) Da, u cijelosti
- b) Da, djelomično
- c) Ne

5.3.2. Smatrate li da bi se Vaša potreba za radnicima zanimanja koje ste naveli pod rednim brojem 2 mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva?

- a) Da, u cijelosti
- b) Da, djelomično
- c) Ne

5.3.3. Smatrate li da bi se Vaša potreba za radnicima zanimanja koje ste naveli pod rednim brojem 3 mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva?

- a) Da, u cijelosti
- b) Da, djelomično
- c) Ne

IV. PLANIRANO ZAPOŠLJAVANJE

6. Planirate li tijekom 2017. godine zaposliti nove radnike na temelju UGOVORA O RADU?*

a) Da

b) Ne

→ *ukoliko ne planirate zapošljavanje u 2017. godini prijedite na 8. pitanje*

6.1. Koliko radnika planirate zaposliti na temelju UGOVORA O RADU tijekom 2017. godine (bez obzira hoće li ostati zaposleni do kraja godine)? Navedite svoje procjene prema tipu zapošljavanja i potrebnoj razini obrazovanja radnika koje planirate zaposliti.

Namjera zapošljavanja u 2017. godini		Broj radnika
Ukupno		
Vrsta zapošljavanja		
6.1.1.	a) Na neodređeno vrijeme	
	b) Na određeno vrijeme	
	- od toga: na sezonskim poslovima	
Razina obrazovanja		
6.1.2.	a) S nezavršenom/završenom osnovnom školom	
	b) Sa srednjom školom u trajanju do tri godine	
	c) Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više godina	
	d) S preddiplomskim studijem/višom školom	
	e) S diplomskim studijem/fakultetom, akademijom, magisterijem ili doktoratom	

7. Navedite zanimanja (najviše tri) za koja očekujete da ćete imati najveću potrebu za zapošljavanjem u 2017. godini.

Zanimanje (npr. diplomirani ekonomist; medicinski tehničar, pomoćni kuhar...)
1.
2.
3.

V. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA I SURADNJA S HRVATSKIM ZAVODOM ZA ZAPOŠLJAVANJE

8. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi različite vrste mjera za poticanje zapošljavanja. Navedite jeste li zainteresirani za korištenje neke od mjera u 2017. godini, a ukoliko jeste navedite **BROJ OSOBA** koji biste uključili u mjere.*

Vrsta mjere	Nemate interesa	Ne možete procijeniti	Zainteresirani (BROJ OSOBA)	Niste upoznati s mjerom
a) Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (<i>samo privatni sektor</i>)				
b) Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa				
c) Potpora za očuvanje radnih mjesta (<i>samo privatni sektor</i>)				
-od toga Stalni sezonac				
d) Mjere javnih radova (<i>samo civilni i javni sektor</i>)				
e) Osposobljavanje na radnom mjestu				
f) Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa				

8.1. Ukoliko namjeravate koristiti mjeru Stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa, navedite zanimanje za koje imate najveći interes stručno osposobljavati?

9. Molimo Vas da za svaku navedenu uslugu Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u sljedećoj tablici procijenite namjeravate li je koristiti u 2017. godini.*

Vrsta usluge	Namjera korištenja u 2017.		
	Namjeravam koristiti	Ne mogu procijeniti	Ne namjeravam koristiti
a) Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a			
b) Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova			
c) Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a			
d) Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)			
e) Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika			
f) Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac)			
g) Korištenje usluga EURES-a – objava potrebe za radnikom iz drugih zemalja Europske unije			
h) Druga usluga, navedite koja: _____			

9.1. Želite li da Vas HZZ informira o novim uslugama?

a) Da

b) Ne

→ Ukoliko ne želite da Vas HZZ informira o novim uslugama prijedite na 10. pitanje

9.2. Na koji bi Vam način najviše odgovaralo da Vas HZZ informira o novostima i uslugama?

a) E-mailom

c) Posjetom savjetnika HZZ-a

b) Telefonom

d) Organiziranom prezentacijom

e) Na neki drugi način. Koji? _____

10. Molimo Vas navedite Vaše primjedbe i prijedloge za uspješniju suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje.

ZAHVALJUJEMO NA SURADNJI!

DODATNA POJAŠNENJA ZA POPUNJAVANJE UPITNIKA

Ovdje smo priložili nekoliko napomena s obrazloženjima i dodatnim uputama vezanim uz pojedina složenija pitanja.

U uvodu (**I. Osnovni podaci**) molimo Vas unesite kontakt-podatke osobe koja je ispunila upitnik, kako bismo Vas mogli kontaktirati u slučaju potrebe za pojašnjenjima nekih odgovora.

Kod **pitanja broj 1.** upišite naziv Vaše organizacije (poduzeća, ustanove ili obrta) te zaokružite slovo ispred odgovarajućeg oblika vlasništva. Vašim ćemo odgovorima pri pohranjivanju podataka pridružiti informaciju o glavnoj djelatnosti i lokaciji Vaše organizacije koji su dostupni kroz bazu poslodavaca HZZ-a.

Pitanje broj 3. odnosi se na period unazad 12 mjeseci od trenutka ispunjavanja ankete.

U **pitanju broj 5.1.** upišite zanimanja (najviše tri) s kojima ste u 2016. godini imali poteškoća pri nalaženju radnika. Za svako zanimanje navedite broj radnika koji vam je nedostajao u trenutku kada je potreba za tim radnicima bila najveća.

Kod **pitanja broj 6.** najprije odgovorite planirate li tijekom 2017. zapošljavati nove radnike temeljem UGOVORA O RADU (ne odnosi se na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa i druge oblike rada). Ukoliko je odgovor potvrđan, u pitanjima 6.1.1. i 6.1.2. upišite ukupni broj radnika koje planirate zaposliti tijekom 2017. godine na temelju ugovora o radu.

Nadalje, specificirajte broj radnika koje planirate zaposliti na neodređeno i određeno vrijeme (6.1.1. a+b), broj zaposlenih radnika na određeno na sezonskim poslovima, te prema njihovoj razini obrazovanja (6.1.2. a+b+c+d+e). Zbroj navedenih radnika pod svakom potkategorijom trebao bi odgovarati ukupnom broju radnika koje namjeravate zaposliti u 2017. godini.

Ako ne planirate zapošljavanja temeljem ugovora o radu tijekom 2017. godine, nakon što zaokružite opciju „ne“ na pitanju broj 6., preskočite potpitanja 6.1.1. i 6.1.2. te prijedite na pitanje broj 8.

Kod **pitanja broj 7.** upišite potpuni naziv do tri zanimanja (prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja, Narodne novine, br. 111/98) za koja očekujete da ćete imati najveće potrebe za zapošljavanjem u 2017. godini.

Kod **pitanja broj 8.** označite imate li interesa za korištenje neke od mjera aktivne politike zapošljavanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Ukoliko nemate interesa ili ne možete procijeniti biste li koristili neku mjeru, unesite X u polje, a ukoliko ste zainteresirani, navedite okvirno broj osoba za koje biste mjeru koristili. Obratite pažnju da se pojedine mjere odnose samo na pojedine tipove poslodavaca.

U **potpitanju 8.1.** ukoliko namjeravate koristiti mjeru stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa navedite jedno zanimanje za koje tu mjeru planirate koristiti.

Kod **pitanja broj 9.** za svaku od navedenih usluga HZZ-a (a-g) procijenite hoćete li je koristiti u 2017. godini.

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema veličini, tipu i sektoru vlasništva	8
Tablica 2.	Broj poslodavaca obuhvaćenih anketom i broj zaposlenih kod obuhvaćenih poslodavaca; broj ukupno zaposlenih radnika u okviru za uzorkovanje te udio obuhvaćenih u ukupnom broju radnika	9
Tablica 3.	Broj obuhvaćenih poslodavaca i zaposlenih radnika prema područjima djelatnosti	10
Tablica 4.	Udio poslodavaca koji su tijekom 2016. godine zaposlili jednog ili više radnika na temelju drugih oblika rada, %	11
Tablica 5.	Udio angažiranih osoba kroz druge oblike zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti prema područjima djelatnosti	12
Tablica 6.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2016. godine prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca	15
Tablica 7.	Udio poslodavaca s poteškoćama pri zapošljavanju radnika tijekom 2016. godine prema županijama	16
Tablica 8.	Zastupljenost pojedinih razloga koji su stvarali poteškoća pri pronalaženju radnika prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca, %	19
Tablica 9.	Najčešća zanimanja za koja su poslodavci imali poteškoća pri pronalaženju potrebnih radnika (zanimanja kod kojih je više od 20 poslodavaca iskazalo poteškoće)	21
Tablica 10.	Poslodavci koji smatraju da bi se njihove potrebe za radnicima u zanimanjima s kojim su imali poteškoće mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva (prema veličini i sektoru vlasništva poslodavaca), %	24
Tablica 11.	Broj zaposlenih koji su prekinuli radni odnos radi odlaska na rad u inozemstvo te udio u ukupnoj zaposlenosti prema obliku vlasništva i veličini	27
Tablica 12.	Namjera zapošljavanja i ukupno planirano zapošljavanje u 2017. godini	29
Tablica 13.	Struktura planiranog zapošljavanja u 2017. godini	33
Tablica 14.	Struktura planiranog zapošljavanja u 2017. godini prema potrebnoj razini obrazovanja	36
Tablica 15.	Predviđene potrebe za radnicima prema rodu zanimanja i zanimanju	37
Tablica 16.	Interes i upoznatost poslodavaca s mjerama aktivne politike zapošljavanja koje provodi Hrvatski zavod za zapošljavanje, struktura %	40
Tablica 17.	Interes poslodavaca za mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje po obliku vlasništva i veličini, %	41

Tablica 18.	Zanimanja za koja poslodavci imaju najveći interes za korištenje mjere Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	42
Tablica 19.	Namjera korištenja usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini, %	45
Tablica 20.	Namjera korištenja usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u 2017. godini prema obliku vlasništva i veličini poslodavca	45
Tablica 21.	Zainteresiranost poslodavaca da ih HZZ informira o novostima i uslugama te način informiranja, struktura %	46

POPIS SLIKA

Slika 1.	Obuhvat anketiranja poslodavaca po županijama	8
Slika 2.	Udio poslodavaca prema odgovorima na pitanje o jesu li zaposlenima na ugovor na određeno tijekom 2016. sklopili ugovor na neodređeno	13
Slika 3.	Načini traženja radnika za zapošljavanje	14
Slika 4.	Tip zapošljavanja na koji su se odnosile poteškoće s kojima su se susretali poslodavci u potrazi za radnicima tijekom 2016. godine, %	17
Slika 5.	Razlozi koji su poslodavcima stvarali poteškoće pri nalaženju radnika za zapošljavanje	18
Slika 6.	Poslodavci koji bi poteškoće riješili zapošljavanjem radnika iz inozemstva prema rodu najzastupljenijih zanimanja, %	26
Slika 7.	Prekid radnog odnosa radi odlaska u inozemstvo	27
Slika 8.	Udio poslodavaca koji su u 2016. tražili radnike za zapošljavanje	28
Slika 9.	Stope planiranog zapošljavanja u 2015. i 2017. godini prema područjima djelatnosti	30
Slika 10.	Stope planiranog zapošljavanja u 2015. i 2017. godini prema županijama . . .	32
Slika 11.	Udio sezonskog u ukupnom planiranom zapošljavanju za 2017. prema županijama	34
Slika 12.	Udio sezonskog u ukupnom planiranom zapošljavanju prema područjima djelatnosti	35
Slika 13.	Udio poslodavaca koji namjeravaju koristiti bar jednu od usluga Hrvatskog zavoda za zapošljavanja u 2017. godini	43

ISSN
1847-683X